

Kritēriji un principi pārbaudžu plānošanai

Kritēriji un principi nosaka, kā Valsts augu aizsardzības dienesta (turpmāk – dienests) kompetences jomās tiek plānotas pārbaudes par šajā dokumentā minētajiem dienesta 2022. gada uzraudzības plāna punktiem (pārbaudžu kodiem). Pārbaudžu veikšanas kritēriji un principi plāna punktiem, kas nav iekļauti šajā dokumentā, ir atrunāti speciālajās instrukcijās.

Satura rādītājs

Valsts pasargāta no kaitīgo organismu uzliesmojumiem, sekmēta augu un augu produktu konkurētspēja starptautiskajā tirgū	5
Pavairošanas materiāla fitosanitāro un kvalitātes prasību atbilstības pārbaudes pie profesionālā operatora	5
9.1.1. Pavairošanas materiāla stādaudzētavu pārbaudes	5
9.1.2. Vīnogulāju pavairošanas materiāla stādaudzētavu pārbaudes	6
9.1.3. Āra koksnaino dekoratīvo kultūru stādaudzētavu pārbaudes	6
9.1.4. Puķu stādu/augu podos/dārzeņu stādu audzēšanas saimniecību pārbaudes	7
9.1.5. Meža kultūru stādaudzētavu pārbaudes	7
9.1.6. Priežu stādāmā materiāla paraugu ņemšana atzinumu sagatavošanai	7
9.1.7. Pārbaudes <i>Globodera rostochiensis</i> , <i>Globodera pallida</i> un <i>Synchytrium endobioticum</i> izplatības noteikšanai stādaudzētavās	7
9.1.8. Pārbaudes stādaudzētavās un citos uzņēmumos, kas drukā augu pases	8
9.1.9. Pārbaudes stādaudzētavās, lai uzturētu PFPP RU augu karantīnas organismiem	9
9.1.10. Pārbaudes saimniecībās, kurās audzē tomātu, paprikas sēklas	9
9.1.11. Pārbaudes saimniecībās, kurās audzē gurķu, kabaču, arbūzu sēklas	10
Kartupeļu pārbaudes sertifikācijas procesā	10
9.2.1. Pārbaudes <i>Globodera rostochiensis</i> , <i>Globodera pallida</i> izplatības noteikšanai kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecībās	10
9.2.2. Sēklas un pārtikas kartupeļu pārbaudes kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecībās	10
9.2.3. Pārbaudes kartupeļu sertifikācijai (veic sēklu kontroles jomas inspektors)	10
Īstenota augu un augu produktu importa, eksporta un tranzīta fitosanitārā uzraudzība	10
9.3.3. Pārbaudes pirms fitosanitāro sertifikātu vai pirmseksporta sertifikātu izsniegšanas ...	10
9.3.4. Pārbaudes pirms fitosanitāro sertifikātu vai pirmseksporta sertifikātu izsniegšanas (lēmuma pieņemšanas bez fiziskas pārbaudes / dokumentu kontrole)	11
9.3.5. Pārbaudes eksporta produkcijas noliktavās	11
9.3.6. Pārbaudes uzņēmumu kūdras purvos, no kuriem tiek eksportēta kūdra	11
9.3.7. Importa materiāla pārbaudes/ pēcpārbaudes kravas saņemšanas vai audzēšanas vietās	11
9.3.8. Importa koksnes iepakojamā materiāla pārbaudes (pēc PVD paziņojumiem)	12
9.3.9. Pārbaudes vietās, kur no Ķīnas tiek saņemtas un izkrautas akmens kravas, un šo vietu apkārtnes apstādījumos	12
Nodrošināta tirdzniecība uz Eiropas Savienības aizsargājamajām zonām	12

9.4.1. Skujkoku un mulčas pārbaudes, lai nodrošinātu tirdzniecību uz Eiropas Savienības aizsargājamajām zonām Ziemeļīrijā, Īrijā, Grieķijā.....	12
Meža kaitīgo organismu uzraudzība un kontrole.....	13
9.5.1. Reģistrēto koksnes iepakojamā materiāla marķēšanas uzņēmumu uzraudzība	13
9.5.2. Pārbaudes koksnes iepakojamā materiāla ražošanas uzņēmumos pirms reģistrēšanas Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā kā koksnes iepakojamā materiāla marķētāju	13
9.5.3. Koksnes iepakojamā materiāla ražošanas uzņēmumu (neveic HT un nelieto IPPC marķējumu) uzraudzība.....	13
9.5.4. Koksnes iepakojamā materiāla atbilstības uzraudzība noliktavās, fabrikās, kā arī lielajos ražojošajos uzņēmumos (neveic HT un nelieto IPPC marķējumu).....	13
9.5.5. Pārbaudes priekšu koksnes nematodes izplatības noteikšanai zāģmateriālos.....	14
Monitorings Savienības karantīnas organismu izplatības noteikšanai	14
9.6.1. Pārbaudes <i>Ralstonia solanacearum</i> izplatības noteikšanai saimniekaugos un virszemes ūdeņos	14
9.6.2. Pārbaudes kartupeļu tirdzniecības vietās (vairumtirdzniecības bāzēs un veikalos).....	14
9.6.4. Pārbaudes <i>Erwinia amylovora</i> izplatības noteikšanai ceļmalās, savvaļā augošiem augiem, pamestos dārzos.....	15
9.6.5. <i>Erwinia amylovora</i> saimniekaugu pārbaudes šī organisma izplatības noteikšanai pēc personu sniegtās informācijas	15
9.6.6. <i>Erwinia amylovora</i> pārbaudes krūmciidoniju komercdārzos.....	15
9.6.7. Kviešu pārbaudes karantīnas organismu noteikšanai (veic sēklu kontroles jomas inspektori)	15
9.6.8. Pārbaudes lavandu laukos	16
Genofondu fitosanitārā stāvokļa uzraudzība.....	16
9.7.1. <i>Erwinia amylovora</i> saimniekaugu genofondu fitosanitārā stāvokļa uzraudzība.....	16
9.7.2. Fitosanitārā stāvokļa noteikšanas pārbaudes kartupeļu genofonda materiālam.....	16
Fitosanitāro pasākumu ievērošanas uzraudzība Savienības karantīnas organismu atklāšanas gadījumos (perēkļos).....	16
9.8.1. Pārbaudes (lauka) saimniecībās, kur iepriekšējos gados konstatēta <i>Globodera rostochiensis</i> , līdz fitosanitāro pasākumu atcelšanai	16
9.8.4. Pārbaudes saimniecībās, kur 2018. gada kartupeļu ražā un iepriekš konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve	18
9.8.5. Pārbaudes saimniecībās, kur 2019. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve	18
9.8.6. Pārbaudes saimniecībās, kur 2020. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve	18
9.8.7. Pārbaudes saimniecībās, kur 2021. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve	19
9.8.8. Atpakaļ izsekojamības veikšana saistībā ar 2021. gada ražā konstatēto kartupeļu gaišo gredzenpuvi	19
9.8.9. Pārbaudes saimniecībās, kur 2022. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve	19
9.8.10. Atpakaļ izsekojamības veikšana saistībā ar 2022. gada ražā konstatēto kartupeļu gaišo gredzenpuvi.....	19
9.8.11. Pārbaudes <i>Erwinia amylovora</i> perēkļos.....	19
9.8.12. Pārbaudes buferzonā 3 km rādiusā ap <i>Erwinia amylovora</i> perēkļiem.....	19

9.8.13. Pagaidu fitosanitāro pasākumu atcelšana.....	23
9.8.14. Bišu stropu pārvietošanas pārbaudes buferzonā 3 km rādiusā ap <i>Erwinia amylovora</i> perēkļiem.....	23
Augu karantīnas jomas normatīvo aktu ievērošanas uzraudzība	24
9.9.1. Augu karantīnas jomas normatīvo aktu (t. sk. augu pasu lietošana bakteriālās iedegas saimniekaugiem) ievērošanas pārbaudes tirgos, gada tirgos u. tml.	24
9.9.2. Augu vispārējā fitosanitārā stāvokļa noteikšanas un augu karantīnas jomas normatīvo aktu ievērošanas pārbaudes vairumtirdzniecības bāzēs, dārzkopības centros, veikalos	24
Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu monitorings, uzraudzība un kontrole..	25
9.10.1. Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu uzraudzība un kontrole (operatīvās pārbaudes)	25
9.10.2. Sosnovska latvāņa platību uzmērīšana.....	25
Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā reģistrēto personu uzraudzība.....	26
9.11.1. Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā reģistrēto personu uzraudzība	26
Lapu koku apsekojumi.....	26
9.12.2. Bērzu apsekojumi mežos.....	26
9.12.3. Apšu apsekojumi mežos.....	27
9.12.4. Ošu apsekojumi mežos.....	27
9.12.5. Alkšņu apsekojumi mežos.....	28
9.12.6. Apsekojumi parkos, dendrārijos, botāniskajos dārzos u. c.	29
9.12.7. Apsekojumi piemājas dārzos.....	29
Apsekojumi ražojošos dārzos	30
9.13.1. Ābeļu apsekojumi komercdārzos	30
9.13.2. Bumbieru apsekojumi komercdārzos	30
9.13.3. Plūmju apsekojumi ražojošajos dārzos	30
9.13.4. Vīnogulāju apsekojumi ražojošajos stādījumos	31
9.13.5. Dzērveņu un krūmmeleņu apsekojumi ražojošajos stādījumos	31
Skujkoku apsekojumi.....	31
9.14.1. Priežu apsekojumi mežaudzēs.....	31
9.14.2. Priežu apsekojumi riska zonās	32
9.14.3. Priežu apsekojumi cirsmās.....	34
9.14.4. Priežu sēklu pārbaude	34
Dārzeņu apsekojumi	34
9.15.1. Tomātu apsekojumi ražojošos stādījumos	34
9.15.2. Gurķu, ķirbju, kabaču, arbūzu, meloņu apsekojumi ražojošajās platībās (gan segtās, gan lauka)	35
Kartupeļu apsekojumi	35
9.16.1. Pārbaudes <i>Globodera rostochiensis</i> un <i>Globodera pallida</i> izplatības noteikšanai pārtikas kartupeļu saimniecībās	35
9.16.2. Pārtikas kartupeļu pārbaudes.....	35
9.16.3. Pārtikas kartupeļu pārbaudes neregistrētajās saimniecībās.....	36

Pārbaudes kukurūzas laukos	36
9.17.1. Pārbaudes kukurūzas laukos	36
Ar kvalitatīvu augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu izmantošanu aizsargāti un audzēti kultūraugi.....	36
Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas un lietošanas uzraudzība un kontrole	36
7.1.1. Pārbaudījumu pieņemšana un apliecību izsniegšana augu aizsardzības jomā	36
7.1.2. Apmācību veicēju uzraudzība	37
7.1.3. Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes.....	37
7.1.4. AAL lietošanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes.....	37
7.1.5. AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes	42
7.1.6. AAL, kam beidzies derīguma termiņš, paraugu ņemšana.....	43
7.1.7. AAL darbīgo vielu paraugu ņemšana to reģistrācijas nosacījumu atbilstības pārbaudei (AAL kvalitātes laboratoriskā testēšana)	43
Mazināti augu aizsardzības līdzekļu radītie riski un ietekme uz cilvēku veselību un vidi, lietojot vidi saudzējošo integrēto augu aizsardzības sistēmu	44
7.2.1. Nelegālo augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas un lietošanas novēršana Latvijā (tirgus pārbaudes).....	44
7.2.2. AAL lietošanas kontrole īpaši aizsargājamās dabas teritorijās	44
7.2.3. Monitorings AAL atliekvielu noteikšanai ūdenī un vidē	45
Mēslošanas līdzekļu un substrātu aprites un mēslošanas līdzekļu lietošanas kontrole un uzraudzība	45
7.4.1. Mēslošanas līdzekļu un substrātu aprites vietu pārbaudes	45
7.4.2. Mēslošanas līdzekļu un substrātu kontroles paraugu ņemšana	45
7.4.3. Mēslošanas līdzekļu lietošanas un tās dokumentācijas uzraudzība īpaši jutīgajās teritorijās savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību ietvaros	46
7.4.4. Mēslošanas līdzekļu lietošanas pārbaudes, pamatojoties uz personu iesniegumiem ...	46
Mēslošanas līdzekļu lietošanas uzraudzība, lai novērstu lauksaimnieciskas darbības izraisītu ūdens, augsnes un gaisa piesārņojumu.....	46
7.5.1. Mēslošanas līdzekļu lietošanas uzraudzība	46
Nodrošināta sēklu un augu šķirņu aprites uzraudzība un kontrole	47
Nodrošināta uz klientu orientēta pakalpojumu sniegšana sēklu aprites jomā, ievērojot normatīvo aktu prasības	47
8.1.6. Sēklu aprites uzraudzība (operatīvās pārbaudes)	47
8.1.7. Nelielo ES sēklu saiņojumu saiņotāju un lopbarības augu maisījumu sagatavotāju darbības uzraudzība.....	49
Bioloģiskās daudzveidības nodrošināšana, tai skaitā ģenētiski modificēto organismu nenonākšana apkārtējā vidē (ĢMO uzraudzība).....	51
8.2.1. ĢMO uzraudzības nodrošināšana	51
Ēnu ekonomikas apkarošana.....	52

Valsts pasargāta no kaitīgo organismu uzliesmojumiem, sekmēta augu un augu produktu konkurētspēja starptautiskajā tirgū

Uzraudzības plānā iekļauti organismi, ņemot vērā fitosanitāro risku un šādus nosacījumus:

1. Prioritārie karantīnas organismi – apsekojumus (pārbaudes) veic katru gadu, pamatojoties uz Augu veselības regulas 24. panta 1. punktā noteikto. Apsekojumus veic tiem organismiem, kuri saimniekaugu izplatības un klimatisko apstākļu dēļ var ieviesties Latvijas teritorijā;
2. Savienības karantīnas organismi – pamatojoties uz Augu veselības regulas 22. pantā noteikto prasību, ka visiem Savienības karantīnas organismiem jānosaka to statuss un ģeogrāfiskā izplatība septiņu gadu laikā. Apsekojumus veic tiem organismiem, kuri saimniekaugu izplatības un klimatisko apstākļu dēļ var ieviesties Latvijas teritorijā;
3. EK lēmumos un regulās noteikto par konkrētu kaitīgo organismu apsekojumiem;
4. Iepriekšējos gados konstatētiem karantīnas organismiem (līdz noteikto fitosanitāro pasākumu atcelšanai) un noteikto fitosanitāro pasākumu izpildes nepieciešamību;
5. Pārbaudes aizsargājamās zonas uzturēšanai – pamatojoties uz Augu veselības regulas 34. panta 1. punktu;
6. Reglamentētie nekarantīnas organismi (turpmāk – RNKO) – pārbauda stādāmo materiālu saskaņā ar Augu veselības regulas 37. panta 1. punktu, ņemot vērā 2021. gadā laboratorijā konstatētos RNKO, saimniekaugu stādāmā materiāla audzēšanu, esošās testēšanas metodes laboratorijā;
7. Organismi koksnes iepakojamā materiālā, kas tiek marķēts ar ISPM15 marķējumu, lai izvērtētu termiskā apstrādes procesa atbilstību ISPM15 noteiktajām prasībām;
8. Organismi, kam trešajās valstīs ir karantīnas organisma statuss, lai varētu nodrošināt augu un augu produktu eksportu uz šīm valstīm.

Neievērojot plānošanas reģionu teritorijas, Vidzemes reģionālās nodaļas pārraudzībā ir uzraudzības objekti, kas atrodas **Limbažu novadā**, savukārt Latgales reģionālās nodaļas pārraudzībā ir uzraudzības objekti, kas atrodas **Varakļānu novadā** un **Madonas novadā**: Dzelzavas pag., Indrānu pag., Ošupes pag., Sarkaņu pag., Lazdonas pag., Praulienas pag., Barkavas pag., Mētrienas pag., Ļaudonas pag., Kalsnavas pag., Mārcienas pag., Bērzaunes pag., Madona (attiecīgi Vidzemes reģionālā nodaļa šajās Madonas novada teritorijās neveic uzraudzību).

Pavairošanas materiāla fitosanitāro un kvalitātes prasību atbilstības pārbaudes pie profesionālā operatora

9.1.1. Pavairošanas materiāla stādaudzētavu pārbaudes

Stādaudzētavā esošos augu karantīnas organismu saimniekaugus vizuāli pārbauda uz visiem augu karantīnas organismiem. Ja ir redzami augu karantīnas organismu simptomi, paraugus ņem obligāti.

Stādus un to mātesaugus pārbauda uz RNKO. Paraugus uz RNKO ņem TIKAI ar simptomiem. Paraugus ar RNKO pazīmēm no stādiem un mātesaugiem ņem arī tajos gadījumos, ja augu pasi nevajadzēs.

Pārbaudi stādaudzētavās tām augu sugām, kam būs nepieciešamas augu passes, veic, izmantojot mobilo lietotni “AKD stādaudzētavu pārbaude”.

Pārbauda potzaru un potcelmu izcelsmes dokumentāciju, ja izejmateriāls ir iepirkts bez augu pasēm, izaudzētiem stādiem nevar izsniegt augu passes.

Ievadot pārbaudes aktu Kultūraugu uzraudzības valsts informācijas sistēmā (turpmāk – KUVIS), precīzi norāda pārbaudīto konkrēto augu sugas nosaukumu, nevis kopīgo ģints nosaukumu:

- lieloģu dzērvēnēm – *Vaccinium macrocarpon*,
- krūmmellenēm jeb vairoģa zilenēm – *Vaccinium corymbosum*.

Ja būs nepieciešamas augu pases augu sugām, kas NAV minētas augļkoku un ogulāju noteikumos, tostarp smiltsērķšķiem, sausserģiem u.c., vai, ja augu pases nebūs nepieciešamas, pārbaudi veic vienu reizi veģetācijas periodā fitosanitārā stāvokļa novērtēšanai. Šo pārbaudi veic no maiģa sākuma līdz augusta vidum. Kultūrām, kam nepieciešamas augu pases, šīs pārbaudes laikā pieņem lēmumu lietot augu pases. Veicot šādu augu sugu pārbaudes, neizmanto mobilo lietotni “AKD stādaudzģtavu pārbaude”, bet izmanto vispārģjā pārbaudes akta veidlapu.

Stādaudzģtavā apskatās visus stādus, ja iesnieģti inventarizācijas dati par stādaudzģtavā esošām augu sugām un daudzumiem. Mobilās lietotnes ailē “Piezģmes” norāda “pielikumā minģtās sugas un daudzumi ir pārbaudģti un atbilst fitosanitārģjām prasģbām” un pielikumā pievieno inventarizācijas datus.

Ņemot paraģus zemenēm, katra organisma (*Aphelenchoides* sp., *Meloidogyne* sp., *Ditylenchus dipsaci*) noteikšanai nepieciešams atsevišķs paraģus.

Pārbaudģ pirms izplatģšanas augļukokiem pārbauda sakņu sistģmu. Ja šajā pārbaudģ ir nepieciešams ņemt paraģus, tad pārbaudes akta sagatavošanai mobilo lietotni NEIZMANTO, bet izmanto vispārģjā pārbaudes akta veidlapu.

9.1.2. Vģnogulāju pavairoģanas materiāla stādaudzģtavu pārbaudes

Pārbaudi veic, izmantoģot mobilo lietotni “AKD stādaudzģtavu pārbaude”, ja augu pases būs nepieciešamas un paredģzģts veikt divas pārbaudes - veģetācijas periodā un pirms izplatģšanas.

Ja augu pases nebūs nepieciešamas, pārbaudi veic vienu reizi veģetācijas periodā vispārģjā fitosanitārā stāvokļa noteikšanai, neizmantoģot mobilo lietotni “AKD stādaudzģtavu pārbaude”, bet vispārģjā pārbaudes akta veidlapu

9.1.3. Āra koksnaino dekoratģvo kultģru stādaudzģtavu pārbaudes

Stādaudzģtavā esošos augu karantģnas organismu saimniekaģus vizuāli pārbauda uz visiem augu karantģnas organismiem. Ja ir redģami augu karantģnas organismu simptomi, paraģus ņem obligāģi.

Stādus un to mģtesaģus pārbauda uz RNKO. Paraģus uz RNKO ņem TIKAI ar simptomiem. Paraģus ar RNKO pazģmģm no stāģiem un mģtesaģiem ņem arī tajos gadģjumos, ja augu pasi nevajadzģs.

Pārbaudi veic, izmantoģot mobilo lietotni “AKD stādaudzģtavu pārbaude”.

Pārbaudot stādaudzģtavas, noskaidro, vai stādaudzģtavā aug vai tiek uzģlabģts cģts fitosanitārģjai kontroleģi pakļautais materiģls (piemģram, arī ievestais materiģls, iepirkģtie aģģi, kam 2020. gadā un 2021. gadā izģotas augu pases, bakteriģlģs iedģgas saimniekaģu dzģvģģogs vai teritorijā augoģģie aģģi), veic to pārbaudi vispārģjā fitosanitārā stāvokļa noteikšanai.

Ja augu pases nebūs nepieciešamas, veic vienu pārbaudi veģetācijas periodā vispārģjā fitosanitārā stāvokļa noteikšanai, neizmantoģot mobilo lietotni “AKD stādaudzģtavu pārbaude”, bet vispārģjā pārbaudes akta veidlapu.

Stādaudzģtavā apskatās visus stādus, ja iesnieģti inventarizācijas dati par stādaudzģtavā esošām augu sugām un daudzumiem. Mobilās lietotnes ailē “Piezģmes” norāda “pielikumā minģtās sugas un daudzumi ir pārbaudģti un atbilst fitosanitārģjām prasģbām” un pielikumā pievieno inventarizācijas datus.

9.1.4. Puķu stādu/augu podos/dārzeņu stādu audzēšanas saimniecību pārbaudes

Veicot puķu stādaudzētavu pārbaudes, mobilo lietotni “AKD stādaudzētavu pārbaude” NEIZMANTO!

Veicot pārbaudes, pievērš uzmanību no citām valstīm iepirktajam materiālam un pārbauda, vai materiāls ir iegādāts ar augu pasēm, norādot pārbaudes aktā augu pases informāciju.

Veicot tomātu stādu audzēšanas saimniecību pārbaudes segtajās platībās, pārbaudes aktā norāda stādu daudzumu (norādot to izcelsmi), izmantoto sēklu (piemēram, pašu izaudzētas, profesionālās sēklas u.tml., norādot to izcelsmi un augu pasu esamību) un audzēšanas substrātu.

Ja sīpolpuķēm, puķu (dāliju, peoniju) gumiem būs nepieciešamas augu pases, tad augsni, kurā šie augi auguši, pārbauda uz nematodēm.

Ievadot KUVIS pieteikumu līmes vairogu paraugu laboratoriskajai testēšanai, pieteikumā jānorāda visas uzraudzības plānā uzskaitītās sugas:

- *Liriomyza sativae*,
- *Thrips palmi*,
- *Amauromyza maculosa*.

9.1.5. Meža kultūru stādaudzētavu pārbaudes

Veicot meža kultūru stādaudzētavu pārbaudes, mobilo lietotni “AKD stādaudzētavu pārbaude” NEIZMANTO!

Veic vienu pārbaudi fitosanitārā stāvokļa noteikšanai, kuras laikā pieņem lēmumu par atļauju lietot augu pases.

9.1.6. Priežu stādāmā materiāla paraugu ņemšana atzinumu sagatavošanai

Veic pārbaudi saskaņā ar dienesta 2008. gada 15. decembra instrukciju Nr. 33 “Kārtība, kādā tiek veikta meža reproduktīvā materiāla pārbaude augu pases lietošanai, parastā priežu stādāmā materiāla novērtēšana sertificēšanai un fitosanitāro pasākumu piemērošana *Gibberella circinata* konstatēšanas gadījumā” pēc reģistrētās personas iesnieguma saņemšanas stādāmā materiāla sertificēšanai.

9.1.7. Pārbaudes *Globodera rostochiensis*, *Globodera pallida* un *Synchytrium endobioticum* izplatības noteikšanai stādaudzētavās

Pārbaudi veic un paraugus uz *Globodera rostochiensis*, *Globodera pallida* un *Synchytrium endobioticum* ņem stādaudzētavās no platībām, kurās plānots audzēt pirmo reizi stādāmo materiālu un paraugus uz *Globodera rostochiensis* un *Globodera pallida* laukos, kuros audzē kultūras, kas noteiktas kā saimniekaugi saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 29. jūnija noteikumiem Nr. 576 “Kartupeļu cistu nematožu apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtība”.

Augsnes paraugus ņem arī stādaudzētavās, ja stādīšanai paredzēto materiālu plānots eksportēt uz trešajām valstīm. Šajā gadījumā augsnes paraugu uz laboratoriju sūta šādu augu karantīnas organismu testēšanai:

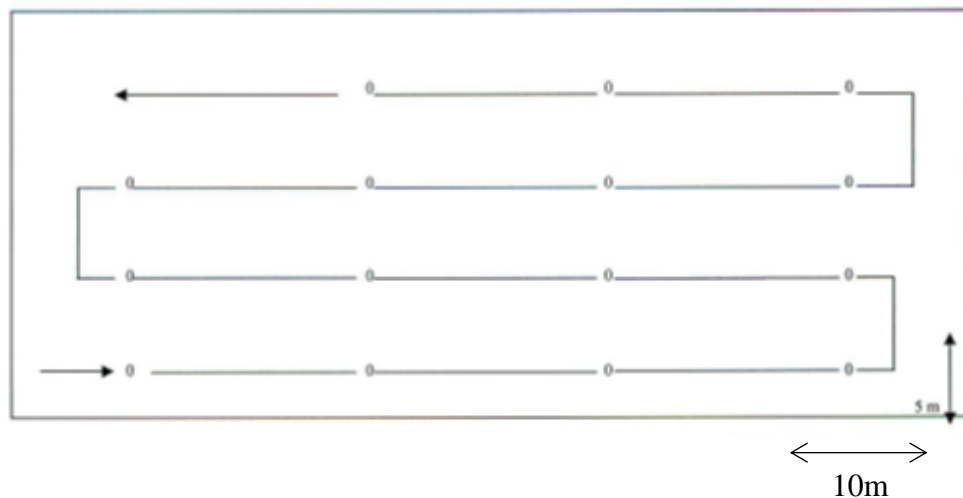
- *Globodera pallida*,
- *Globodera rostochiensis*,
- *Synchytrium endobioticum*.

Augsnes paraugu *Synchytrium endobioticum* noteikšanai ņem atsevišķi. To ņem:

1. No katras platības vienības līdz 0,33 ha – ņem vienu analizējamo augsnes paraugu, kura lielums ir vismaz 500 g.

2. Katru pārbaudāmo 0,33 ha sadala vienādās taisnstūrveida daļās, kur katras daļas platums nav mazāks par 5 m un garums nav lielāks par 10 m, ņemot no katras šādas taisnstūrveida daļas vienu noņēmumu 20 cm dziļi.

Augsnes paraugu ņemšanas shēma *Synchytrium endobioticum* noteikšanai

3. Ja lauks ir mazāks par 0,33 ha, ņem vienu augsnes paraugu, kurš tiek ņemts tāpat, kā ir noteikts 1. un 2. punktā. Augsnes noņēmumu skaits tiek proporcionāli samazināts lauka lielumam, taču parauga lielums nedrīkst būt mazāks par 500 g.

9.1.8. Pārbaudes stādaudzētavās un citos uzņēmumos, kas drukā augu pasēs

Pārbauda stādaudzētavas un uzņēmumus, kas paši drukā augu pasēs. Pievērš uzmanību, vai atbilstošām sugām augu pasēm, kas izsniegtas pirms 2019. gada 14. decembra, ir lietota norāde “ZP b2”, jaunā formāta augu pasēm ir lietota norāde “*Erwinia amylovora*” vai “ERWIAM”.

Augļu kokiem un ogulājiem pārbauda šķirnes, kādas tiek audzētas stādaudzētavās. Pievērš uzmanību, vai šīs šķirnes ir reģistrētas kādā no sarakstiem (LV, ES, aizsargājamās šķirnes) un vai tās drīkst būt aprītē tirdzniecībā.

Pārbauda arī, vai stādaudzētavas pašas nedrukā augu pasēs šķirņēm, kuras ir aizsargātas, nenoslēdzot licences līgumu. Pārbauda gan Latvijas, gan ES aizsargātās šķirnes.

Pievērš uzmanību izsniegtajam augu pasu daudzumam un pārbaudīto augu skaitam (pārbauda vairākas šķirnes – vismaz divas) augļu kokiem, ogulājiem, dekoratīvajiem augiem u.c., vai augu produktu apjomam (par laika periodu no lēmuma - drīkst lietot augu pasēs, līdz nākamā gada lēmumam - drīkst lietot augu pasēs).

Izvērtē, kā puķu/augu podos audzētāji izdod augu pasēs, vai ir iespējams veikt augu atpakaļizsekojamību – ar kādām augu pasēm augi saņemti audzētavā un kam šīs partijas augi piegādāti.

Veicot pārbaudi sēklu fasētājiem, pievērš uzmanību, vai augu pasēs izsekojamības kods tiek veidots atbilstoši: norādīti tā veģetācijas perioda gada pēdējie divi cipari, kad augu pase ir izsniegta. Sēklu fasētājs izsniedz augu pasi, pamatojoties uz piegādātāja saņemto augu pasi (šādos gadījumos augu pārbaude netiek veikta).

Obligāti pārbauda audzētavas grāmatu/augu pasu uzskaites žurnālu, kas var būt papīra formā vai elektroniski.

Pārbaudes aktā norāda, kā stādaudzētavā tiek piešķirts partijas numurs un vai augu pasēs tiek sagatavotas atbilstoši lēmumā par atļauju sagatavot augu pasēs/etiķetes apstiprinātajam

paraugam. Pārbauda, vai pēc partijas numura ir iespējams veikt augu atpakaļ izsekojamību. Papildus norāda, vai saskaņā ar augu pasu un etiķešu žurnāla informāciju augu pases tiek izsniegtas tikai mazumtirdzniecībā vai arī tālākai lauksaimnieciskai ražošanai.

9.1.9. Pārbaudes stādaudzētavās, lai uzturētu PFPP RU augu karantīnas organismiem

Pārbaudes veic veģetācijas periodā RU un LV augu karantīnas organismu atklāšanai, pārbaudot visas atzītajā stādaudzētavā audzēto augu sugas.

Visiem laukiem atzītajā stādaudzētavā jābūt pārbaudītiem uz *Globodera pallida*, *Globodera rostochiensis* un *Synchytrium endobioticum*.

Augsnes paraugus ņem:

- ja laukā visi augi ir izrakti un plānots stādīt jaunus augus – pirms jauno augu iestādīšanas;
- ja augi tiek izrakti pakāpeniski – atkārtoti ik pēc trīs gadiem.

Par pārbaudēm, kas veiktas vienā dienā, sastāda vienu pārbaudes aktu, izņemot gadījumus, ja pārbaude tiek veikta kopā ar stādaudzētavas pārbaudi (mobilās lietotnes dēļ).

Paraugus ņem, ja redzami RU vai LV karantīnas organismu simptomi.

Visas pārbaudes sadala – dokumentu pārbaudes, lauku pārbaudes un katra lauka buferzonas pārbaudes. Šeit netiek skaitītas pārbaudes tirdzniecības vietā.

Visas platības pārbauda (izstaigā) vismaz divas reizes sezonā un buferzonu – vienu reizi.

Veicot pārbaudes buferzonā, pārbaudes aktā norāda saimniekaugus, kas aug 0,5 km teritorijā ap stādaudzētavas laukiem. Buferzonā konstatējot kaitīgo organismu, kam ir karantīnas statuss RU vai LV, simptomus, noteikti ņem paraugu.

Gadījumos, kad buferzonā vai stādaudzētavā pārbaudes laikā tiek ņemts paraugs ar simptomiem, norāda GPS koordinātu pie katra noņemtā parauga. Koordinātām jābūt vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753.

9.1.10. Pārbaudes saimniecībās, kurās audzē tomātu, paprikas sēklas

Pārbaudes veic kolekcionāriem un sēklaudzētājiem, kas audzē tomātu un paprikas sēklas.

Ja būs nepieciešamas augu pases sēklām, veic no divām līdz trim pārbaudēm. Pirmo pārbaudi veic ne ātrāk kā 6. nedēļā pēc sēklu iesēšanas, pārbauda, vai nav augu karantīnas organismu un RNKO simptomi, pievērš uzmanību *Ralstonia pseudosolanacearum* pazīmēm. Ja ir redzami karantīnas un RNKO organismu simptomi, obligāti ņem paraugus. Šajā pārbaudē iekar līmes vairogus.

Otrās pārbaudes laikā, noņemot līmes vairogus, pārbauda, vai augiem nav novēroti karantīnas organismu un RNKO simptomi, to norādot pārbaudes aktā. Sēklu paraugu ņem atsevišķā pārbaudē. Sēklu paraugu ņem no sagatavotām sēklu partijām. Var ņemt vienu paraugu no vienas sugas vairākām šķirnēm, tad tām ir jābūt identificējamām un norādītām pārbaudes aktā. Tas var būt audzēto šķirņu reprezentatīvais paraugs vai noteikto šķirņu paraugs. Lēmumu par atļauju lietot augu pases šajā audzētavā pieņem tikai pēc testēšanas rezultātu saņemšanas.

Par pārbaudēm tiek piemērota maksa saskaņā ar dienesta cenrādi.

Ja audzētājs vēlas augu pasi pievienot sēklām, kuras tika iegūtas iepriekšējos gados, kad netika veiktas pārbaudes uz atbilstošiem augu karantīnas organismiem un RNKO, tad šīm sēklām nevar izsniegt/pievienot augu pasi.

Ja augu pases nebūs nepieciešamas, veic augu vizuālo pārbaudi kaitīgo organismu izraisīto slimību simptomu atklāšanai veģetācijas periodā. ņem paraugus saskaņā ar uzraudzības plānu. Līmes vairogus iekar saskaņā ar plānu. Noņemot līmes vairogus, pārbauda, vai augiem nav novēroti kaitīgo organismu simptomi, to norādot pārbaudes aktā.

Ievadot KUVIS pieteikumu līmes vairogu paraugu laboratoriskajai testēšanai, pieteikumā norāda visas uzraudzības plānā uzskaitītās sugas:

- *Liriomyza sativae*,
- *Thrips palmi*,
- *Amauromyza maculosa*.

9.1.11. Pārbaudes saimniecībās, kurās audzē gurķu, kabaču, arbūzu sēklas

Pārbaudes veic veģetācijas laikā, lai konstatētu, ka audzēšanas vietā augiem nav novēroti kaitīgo organismu izraisīto slimību simptomi. Ja stādiem ir redzami karantīnas organismu simptomi, obligāti ņem paraugus. Paraugus uz RNKO ņem TIKAI ar simptomiem.

Plānoto paraugu skaitu *Fusarium oxysporum* f.sp. *cucumerinum* noteikšanai ņem paredzētajās pārbaudēs pa daļām (līdz 15 paraugiem vienā pārbaudē).

Kartupeļu pārbaudes sertifikācijas procesā

9.2.1. Pārbaudes *Globodera rostochiensis*, *Globodera pallida* izplatības noteikšanai kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecībās

Pārbaudi veic un augsnes paraugus ņem kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecībās, kuras 2022. gadā un 2023. gadā plāno audzēt sertificētu kartupeļu sēklas materiālu, no laukiem, kuros 2022. gadā un 2023. gadā plānots audzēt kartupeļus (gan sēklas, gan arī pārtikas, pārstrādes un lopbarības). Augsnes paraugus nedrīkst ņemt no slapjas augsnes, nokrišņu laikā vai tūlīt pēc tam.

9.2.2. Sēklas un pārtikas kartupeļu pārbaudes kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecībās

Veic pārbaudes visās kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecībās, kuras plāno sertificēt kartupeļu 2022. gada ražas sēklas materiālu.

Visās saimniecībās pārbauda arī prasību par sertificēta sēklas materiāla izmantošanu pārtikas un pārstrādes kartupeļiem.

9.2.3. Pārbaudes kartupeļu sertifikācijai (veic sēklu kontroles jomas inspektors)

Paraugus ņem no mātesaugiem pirmsbāzes (PBTC; PB1; PB2; PB3; PB4) un bāzes (S; SE; E) sēklas kartupeļiem. Paraugus ņem no lauka.

Īstenota augu un augu produktu importa, eksporta un tranzīta fitosanitārā uzraudzība

9.3.3. Pārbaudes pirms fitosanitāro sertifikātu vai pirmseksporta sertifikātu izsniegšanas

Paraugus ņem, lai noteiktu fitosanitārās produkcijas atbilstību importētājas valsts fitosanitārajām prasībām, analizēšanai uz vietas vai nosūtīšanai uz laboratoriju.

Pārbaudi veic, pamatojoties uz eksportētāja iesniegto "Iesniegums fitosanitārās kontroles veikšanai". Ja ir dažādi kūdras ieguves veidi (frēzkūdra, gabalkūdra) vai kūdras veidi (gaišā kūdra, tumšā kūdra), tad no katra veida ņem paraugus. Ja fitosanitāro sertifikātu izdod vienā reģionā, bet uzņēmums atrodas kādā citā reģionā, pārbaudes veic un paraugus ņem tajā reģionā, kur atrodas uzņēmums.

Ja kūdra tiek eksportēta uz valstīm, kurām ir stingrākas fitosanitārās prasības, nekā iepriekš ir pārbaudīts (kūdrai jābūt brīvai arī no citiem konkrētiem karantīnas organismiem), ņem papildu paraugu.

Ja pārbaudes aktu sastāda elektroniski, izvērtētajai un klienta iesniegtajai būtiskajai dokumentācijai (piemēram, pavadzīmes, izcelsmes FS, pilnvaras, importa atļaujas u.c.), kā arī pārbaudes laikā veiktajai fotofiksācijai, jābūt pievienotai šķirklī "Faili".

Feromonu slazdus *Monochamus spp.* noteikšanai izliek netālu no kokmateriālu sagatavošanas vietām – ja iespējams, uzņēmuma nožogotajā teritorijā, lai novērstu slazdu pazušānu. Slazdus izliek periodā no maija sākuma līdz jūnija beigām atkarībā no kukaiņu aktivitātes konkrētajā gadā. Slazdu iekar atklātā vietā 2–3 m augstumā. Sānā piestiprina atvērtu feromonu paciņu. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā. Slazdu pārbaudi veic trīs reizes – ik pēc 14 dienām. Trešajā pārbaudes reizē slazdu noņem.

9.3.4. Pārbaudes pirms fitosanitāro sertifikātu vai pirmseksporta sertifikātu izsniegšanas (lēmuma pieņemšanas bez fiziskas pārbaudes / dokumentu kontrole)

Noformē pārbaudes aktu, izvērtējot iesniegtos dokumentus, un pieņem lēmumu par fitosanitāro sertifikātu izsniegšanu/neizsniegšanu. Ja pārbaudes aktu sastāda elektroniski, izvērtētajai un klienta iesniegtajai būtiskajai dokumentācijai (piemēram, pavadzīmes, izcelsmes FS, pilnvaras, importa atļaujas u.c.) jābūt pievienotai šķirklī "Faili".

9.3.5. Pārbaudes eksporta produkcijas noliktavās

Vismaz vienu reizi gadā pārbauda visas noliktavas, kurās glabājas eksportam paredzētā produkcija, kam nepieciešams izsniegt fitosanitāro sertifikātu. Noliktavās, kurās glabājas eksporta produkcija, ko var bojāt *Trogoderma granarium*, pārbauda, vai nav sastopams šis kaitīgais organisms.

Eksportam uz Krieviju paredzēto griezto ziedu uzglabāšanas vietās izkar līmes vairogus. Noņem pēc 6–8 nedēļām. Līmes vairogu noņemot, to saloka ar līmi uz iekšpusi.

9.3.6. Pārbaudes uzņēmumu kūdras purvos, no kuriem tiek eksportēta kūdra

Veic saskaņā ar dienesta 30.07.2013. instrukcijā Nr.1.1-3/22 "Fitosanitārās kontroles veikšana augiem un augu produktiem pirms to izvešanas (eksporta) un atpakaļizvešanas (reeksporta)" noteikto.

9.3.7. Importa materiāla pārbaudes/ pēcpārbaudes kravas saņemšanas vai audzēšanas vietās

Pārbaudot koksnes iepakojamā materiāla iznīcināšanu, izmanto mobilo lietotni "AKD pārbaude pēc paziņojumiem".

Pārbaudes veic pēc saņemtajiem fitosanitārajiem sertifikātiem, izvērtējot fitosanitāro risku.

Saimniecībās (stādaudzētavās), kas ievēd spraudņus no trešajām valstīm, veic pēcpārbaudi audzēšanas vietā saskaņā ar ievestā materiāla fitosanitāro sertifikātu atkarībā no audzētās augu sugas 1–3 mēnešu laikā pēc ievēšanas.

Uzņēmumu teritorijās, kas ievēd ošu koksni no Ukrainas, izviēto feromonu slazdus *Agrilus planipennis* noteikšanai. Katrā uzņēmuma teritorijā izviēto divus feromonu slazdus, ne tālāk par 100 m vienu no otra.

Agrilus planipennis slazdus izliek jūnija sākumā. Slazdu iekar uzņēmuma teritorijā pēc iespējas augstāk un tuvāk koksnes krāvuma vietai. Svarīgi slazdu iekārt atklātā, saulainā vietā. Slazdam sānā piestiprina neatplēstu atraktanta paciņu un feromonu pulķīti. Paraugu noņem,

atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā. Slazdu pārbaudi veic divas reizes – ik pēc 30 dienām. Otrajā pārbaudes reizē slazdu noņem.

1. tabula

N.p.k.	Uzņēmums	Kontaktinformācija	<i>Agrilus</i> feromonu slazdi (2 gab. uz vietu)
1	SIA GM Ozols	26404497; gmozols11@gmail.com	1) Kalte – “Lielrūķi”, Salaspils pagasts, Salaspils novads
2	SIA Hansa Timber Trade	29425137; hansatt@inbox.lv	1) “Vilkāres”, Codes pagasts, Bauskas novads; 2) Rīgas iela 22, Vecumnieki, Bauskas novads
3	SIA Pēterkoks	63026718; skandipallets@gmail.com; Mārtiņš Bumbieris martins@peterkoks.eu	1) Celtnieku iela 1A, Olaine
4	SIA Kalifeks	29182318; lumber@kalifeks.lv	1) “Pastnieki”, Olaines pagasts

9.3.8. Importa koksnes iepakojamā materiāla pārbaudes (pēc PVD paziņojumiem)

Pārbaudot koksnes iepakojamā materiāla iznīcināšanu, izmanto mobilo lietotni “AKD pārbaude pēc paziņojumiem”. Fiziskās un dokumentācijas pārbaudes uzņēmumos veic, izvērtējot fitosanitāro risku.

9.3.9. Pārbaudes vietās, kur no Ķīnas tiek saņemtas un izkrautas akmens kravas, un šo vietu apkārtnes apstādījumos

Slazdus *Anoplophora chinensis* un *Anoplophora glabripennis* noteikšanai izliek jūnija sākumā. Tos iekar atklātā vietā 2–3 m augstumā. Feromonu komplekts sastāv no sešām paciņām. Slazdam sālā piestiprina piecas no šīm paciņām, atstājot paciņu “Replacement Lures”.

Slazdu izlikšanas reizē veic teritorijas apskati – pārbaudot gan uzņēmuma teritorijā augošos kokus (saimniekaugus), gan blakus teritorijā augošos, kas piekļaujas uzņēmuma teritorijai (ja un cik iespējams). Ievadot informāciju KUVIS, laukā “Piezīmes” norāda pārbaudītās saimniekaugu sugas.

Slazdu pārbaudi veic divas reizes – ik pēc 30 dienām. Pirmajā slazda pārbaudes reizē tam sālā piestiprina atstāto paciņu “Replacement Lures”. Otrajā pārbaudes reizē slazdu noņem. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu (sabirušos kukaiņus) citā traukā.

Nodrošināta tirdzniecība uz Eiropas Savienības aizsargājamajām zonām

9.4.1. Skujkoku un mulčas pārbaudes, lai nodrošinātu tirdzniecību uz Eiropas Savienības aizsargājamajām zonām Ziemeļīrijā, Īrijā, Grieķijā

Skujkoku pārbaudi veic izvēles kārtībā, pēc iespējas pārbaudot dažādu nosūtītāju sagatavoto skujkoku koksni, ņemot vērā nosūtāmo apjomu. Pārbauda prasību, ka skujkoku zāģmateriāli ir bez mizas. Šeit ietilpst arī pārbaudes skujkoku mizai/mulcai, ja tiek plānots tās nosūtīt uz aizsargājamām zonām.

Skujkoku šķeldas, malkas, skaliņu, mulčas un citu skujkoku materiālu pārbaudi augu pasēs saņemšanai veic pēc pieprasījuma. Mulčai (smalkajai 0–6 mm frakcijai) ņem paraugus uz organismiem, kas noteikti dienesta 30.06.2013. instrukcijas Nr. 1.1-3/22 9. pielikumā.

Ja uzņēmumam pašam ir piešķirta atļauja drukāt augu pasēs šai produkcijai, tad pārbauda arī to, kā uzņēmums glabā informāciju augu pasu uzskaites žurnālā.

Pārbaudes veic konkrētam apjomam un pieņem lēmumu par atļauju lietot augu pasi.

Meža kaitīgo organismu uzraudzība un kontrole

9.5.1. Reģistrēto koksnes iepakojamā materiāla marķēšanas uzņēmumu uzraudzība

Pārbaudi veic, izmantojot mobilo lietotni “AKD koksnes pārbaude”.

Ņem paraugus *Bursaphelenchus xylophilus* noteikšanai (visos uzņēmumos, arī tajos, kur veic koksnes iepakojamā materiāla ražošanu no apstrādātas koksnes) pēc termiskās apstrādes. Paraugu ņem tikai no skujkoku koksnes (vismaz vienu reizi gadā). Ņemot paraugu, priekšroku dod marķētam materiālam.

9.5.2. Pārbaudes koksnes iepakojamā materiāla ražošanas uzņēmumos pirms reģistrēšanas Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā kā koksnes iepakojamā materiāla marķētāju

Pārbaudes veic uzņēmumos saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 28. februāra noteikumiem Nr. 145 “Noteikumi par fitosanitāriem pasākumiem un to piemērošanas kārtību koksnes iepakojamam materiālam”. Pārbaudi veic trīs darba dienu laikā no dokumentu saņemšanas no departamenta.

9.5.3. Koksnes iepakojamā materiāla ražošanas uzņēmumu (neveic HT un nelieto IPPC marķējumu) uzraudzība

Pārbaudes veic uzņēmumos, kuri ražo koksnes iepakojamo materiālu no termiski neapstrādātas koksnes un nemarkē ar IPPC marķējumu. Pārbaudes laikā pārlicinās, vai uzņēmums nelieto IPPC marķējumu termiski neapstrādātam koksnes iepakojamam materiālam, kā arī nelieto EPAL marķējumu. Konstatējot IPPC vai EPAL marķējuma izmantošanu, to nofotografē un visu informāciju (pārbaudes aktu un attēlus) **vienas darbdiēnas** laikā nosūta Augu karantīnas departamentam (turpmāk – AKD).

Pārbaudes vēlams veikt uzņēmumos, kuros pārbaude nav veikta 2020. gadā un 2021. gadā.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753.

9.5.4. Koksnes iepakojamā materiāla atbilstības uzraudzība noliktavās, fabrikās, kā arī lielajos ražojošajos uzņēmumos (neveic HT un nelieto IPPC marķējumu)

Pārbaudes veic uzņēmumos (noliktavās, fabrikās, muitas noliktavās, loģistikas centros u.c.), kas izmanto marķētu koksnes iepakojamo materiālu produkcijas eksportam (piemēram, AS “Dobeles dzirnavnieks”). Šīs pārbaudes ietvaros pārbauda uzņēmumus, kuri netiek pārbaudīti citu pārbaudītu ietvaros (piemēram, šo pārbaudi neveic “RIMI”, “MAXIMA”, “DEPO” u.c.). Pārbaudes vēlams veikt uzņēmumos, kuri nav pārbaudīti 2020. gadā un 2021. gadā.

Pārbaudes laikā pievērš uzmanību marķējumam, vai tas atbilst noteiktajām prasībām, kā arī, vai nav novērojami reģistrēto uzņēmumu marķējumu viltojumi. Ja novērojamas kaitēkļu bojājumu pazīmes atbilstoši marķētās paletēs, ņem paraugu.

Konstatējot nepilnības marķējumos, tās fotografē. Divu dienu laikā pārbaudes aktu nosūta AKD.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753.

9.5.5. Pārbaudes priežu koksnes nematodes izplatības noteikšanai zāgmateriālos

Pārbaudes veic saskaņā ar dienesta 30.07.2018. instrukcijā Nr. 20 “Kārtība, kādā tiek veikta skuju koku un kokmateriālu pārbaude un paraugu ņemšana priežu koksnes nematodes *Bursaphelenchus xylophilus* klātbūtnes noteikšanai” noteikto.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Monitorings Savienības karantīnas organismu izplatības noteikšanai

9.6.1. Pārbaudes *Ralstonia solanacearum* izplatības noteikšanai saimniekaugos un virszemes ūdeņos

Ūdens un bebrukārkliņa *Solanum dulcamaruma* paraugus ņem vietās, kuru tuvumā ir kartupeļu lauki, noliktavas.

Pārbaudes veic un melnās naktenes *Solanum nigrum* paraugus ņem no laukiem, kuros iepriekšējā gadā auguši vai šogad aug kartupeļi.

Uzmanību pievērš laukiem, kur iestādīts sēklas materiāls, kas ievests no citas ES dalībvalsts.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.6.2. Pārbaudes kartupeļu tirdzniecības vietās (vairumtirdzniecības bāzēs un veikalos)

Pārbauda reģistrācijas numuru konkrētās valsts “FITO” reģistrā pavadzīmē vai uz iepakojuma, to norādot pārbaudes aktā. Ja pārtikas kartupeļu pārbaudāmās partijas lielums ir mazs (līdz 500 kg), parauga lielums ir vismaz 30 bumbuļi. Ņem izmēra ziņā mazākos bumbuļus.

Polijas izcelsmes pārtikas kartupeļiem pārbauda Polijas Augu aizsardzības dienesta reģionālās nodaļas izsniegto sertifikātu, ka laboratoriskajā testēšanā šajā pārtikas kartupeļu partijā nav konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve. Noskaidro, vai Polijas Augu aizsardzības dienests pirms tam ir informējis dienestu par kartupeļu nosūtīšanu. Ja dienests ir saņēmis informāciju par kartupeļu nosūtīšanu un ir atbilstošais sertifikāts, paraugu neņem. Ja dienests nav saņēmis informāciju par Polijas kartupeļu nosūtīšanu, pārbaudes aktu divu dienu laikā pēc pārbaudes veikšanas nosūta AKD.

“RIMI”, “MAXIMA” un “Lidl” pārbaudes veic tikai centralizētajās noliktavās. Pārbaudes “RIMI”, “MAXIMA” un “Lidl” centralizētajās noliktavās un vairumtirdzniecības bāzēs vidēji veic vienu reizi mēnesī, pārbaudīto skaitu nedaudz palielina aktīvajos rudens un pavasara mēnešos, it sevišķi uzmanību pievēršot tirdzniecības akcijām. Veikalos “RIMI” un “MAXIMA” pārbaudes neveic. Ja pārbaudē konstatē, ka ir Polijas izcelsmes kartupeļi, noskaidro, no kurienes šie kartupeļi iepirkti, to norādot pārbaudes aktā.

Latvijas izcelsmes kartupeļiem pārbauda tikai dokumentus (vai audzētājs reģistrējies "FITO" reģistrā, vai atbilstoši norādīts reģistrācijas numurs u.tml. informācija).

Paraugus ņem un nosūta saskaņā ar dienesta 16.05.2008. instrukciju Nr. 12 "Paraugu ņemšanas, sagatavošanas un nosūtīšanas kārtība testēšanai augu karantīnas jomā".

9.6.4. Pārbaudes *Erwinia amylovora* izplatības noteikšanai ceļmalās, savvaļā augošiem augiem, pamestos dārzos

Pārbaudes veic, aptverot visu reģionu, pēc iespējas dažādām saimniekaugu sugām, uzmanību pievēršot Igaunijas robežas, Lietuvas robežas un buferzonu tuvumam. Vairāk pievērš uzmanību savvaļā augošiem saimniekaugiem un vietām, kuras līdz šim nav pārbaudītas. Izvēlas citas pārbaudīšanas vietas nekā 2020. gadā un 2021. gadā.

Ievērojot bakteriālās iedegas perēkļu izplatību novadu/reģionu robežu tuvumā, 2022. gadā Zemgale veic pārbaudes Dobeles novada daļā, kas robežojas ar Saldus novada Blīdenes pagastu – vismaz vienu pārbaudi Zebrenes pagasta rietumu daļā un vismaz vienu pārbaudi Bikstu pagasta rietumu daļā.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.6.5. *Erwinia amylovora* saimniekaugu pārbaudes šī organisma izplatības noteikšanai pēc personu sniegtās informācijas

Pārbaudi veic, ja ir saņemta informācija par saimniekaugu iespējamu inficēšanos ar bakteriālo iedegu. Pirms došanās pārbaudē noskaidro visu iespējamo informāciju – pazīmju aprakstu, fotoattēlus, iespējami inficēto augu atrašanās vietas adresi, shēmu vai koordinātas u.tml. Bakteriālās iedegas simptomu gadījumā ņem paraugu, atliek **GPS koordinātas pie katra ņemtā parauga.**

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.6.6. *Erwinia amylovora* pārbaudes krūmcidoniju komercdārzos

Dārzus vizuāli pārbauda uz bakteriālās iedegas pazīmēm, kā arī uz **pārējiem augu karantīnas organismiem.** Aizdomu (simptomu) gadījumā ņem paraugus, atliek **GPS koordinātas pie katra ņemtā parauga.**

Pārbauda arī integrēti audzētos komercdārzus.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.6.7. Kviešu pārbaudes karantīnas organismu noteikšanai (veic sēklu kontroles jomas inspektori)

Tiek veiktas pārbaudes *Tilletia indica* noteikšanai kviešiem. Pārbaudes veic sēklu kontroles jomas inspektori. Kviešu paraugu ņem graudu audzēšanas saimniecībās no 2022. gada kviešu

ražas, neatkarīgi no to izmantošanas veida – sēklai, pārtikai vai lopbarībai. Paraugu skaits ir obligāti izpildāms.

9.6.8. Pārbaudes lavandu laukos

Pārbaudes veic vietās, kur audzē lavandas, pārbaudot/noskaidrojot:

1. kad lauks stādīts;
2. no kurienes ir stādāmais materiāls (izmantoto stādu izcelsmi);
3. vai stādāmais materiāls iegādāts ar augu pasēm (pēdējo trīs gadu laikā). Ja, jā, tad informāciju pievieno pārbaudes aktā;
4. kāds ir stādījuma fitosanitārais stāvoklis.

Noņem paraugu ar vai bez simptomiem.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Genofondu fitosanitārā stāvokļa uzraudzība

9.7.1. *Erwinia amylovora* saimniekaugu genofonda fitosanitārā stāvokļa uzraudzība

Dārzkopības institūtā un Pūres dārzkopības izmēģinājumu stacijā veic **visu *Erwinia amylovora*** saimniekaugu pārbaudes: vienu pārbaudi ziedēšanas laikā, ņemot paraugus ar simptomiem, un četras pārbaudes jūnijā, četras pārbaudes jūlijā, četras pārbaudes augustā, vienu pārbaudi septembra sākumā, ņemot paraugus ar simptomiem vai bez tiem (to norādot pārbaudes aktā). Noņemamo paraugu skaits obligāts.

9.7.2. Fitosanitārā stāvokļa noteikšanas pārbaudes kartupeļu genofonda materiālam

Pārbaudi veic Agroresursu un ekonomikas institūtā (Priekuļi), kas uztur kartupeļu genofonda materiālu, lai noteiktu tā fitosanitāro stāvokli. Paraugus ņem vīrusu un viroīdu, kas norādīti uzraudzības plānā, noteikšanai no materiāla, kurš tiek izmantots pavairošanai.

Fitosanitāro pasākumu ievērošanas uzraudzība Savienības karantīnas organismu atklāšanas gadījumos (perēkļos)

9.8.1. Pārbaudes (lauka) saimniecībās, kur iepriekšējos gados konstatēta *Globodera rostochiensis*, līdz fitosanitāro pasākumu atcelšanai

Pārbaudi veic tiem laukiem, kuros konstatēta *Globodera rostochiensis* un piemērotie fitosanitārie pasākumi nav atcelti.

Pārbaudi veic veģetācijas periodā, lai noteiktu fitosanitāro pasākumu ievērošanu (ko audzē invadētajā laukā).

Ja pagājis lēmumā noteiktais laika periods, ņem augsnes paraugus, lai atceltu piemērotos fitosanitāros pasākumus (pēc trim gadiem paraugi netiek ņemti, ja lēmumā noteiktais fitosanitāro pasākumu piemērošanas laiks ir ilgāks nekā trīs gadi).

2. tabula

Nosaukums	Perēkļu gads	Platība, ha	Paraugi 2022. gadā
LATGALE			

SIA "Labrencis", "Asari", Ciblas nov.	2012./2016.	0.4	1
Polikarpa Jermaļonoka, Maļinovas pag.	2007./2014./2020.	0.0525	-
z/s "Gravas-1"	2012./2016.	0.3	1
Iveta Taube	2014./2020.	0.5	-
IK Normunds Skutelis	2015.	1	1
Viktors Sosnars	2016.	1	1
Vladimirs Semjonovs	2016.	0.5	1
SIA "Labāka pensija"	2020.	4	-
	2021.	6.8	-
Leons Zeps, Ļaudonas nov.	2017.	0.31	-
	2018./2021.	0.7	-
Kopā	9 saimniecības/ 11 lauki	15.5625	5
ZEMGALE			
SIA "Rakmente"	2021.	5	-
z/s "Rudzīši"	2021.	1.24	-
SIA "Mežrenceles"	2018.	11.21	-
z/s "Jaunstrīķeri"	2016.	8	8
z/s "Alejas"	2016.	5	5
z/s "Amoliņi"	2018.	10	-
z/s "Tiltņieki"	2019.	8	-
Kopā	7 saimniecības/7 lauki	48.45	13
KURZEME			
ZS "Sprīdīši"	2016.	5.1	6
		3.3	4
z/s "Gudriķi"	2019.	7	-
		2.5	-
Kopā	2 saimniecības/2 lauki	17.9	10
VIDZEME			
"Miķeļi", Apes pilsētas lauku teritorija	2016.	0.19	1
Arnis Ziediņš, Cēsis, Leona Paegles iela 27	2007.	0.03	1
	2015.	0.04	1
Velta Hincenberga	2011.	0.5	1
	2014.	0.033	1
Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūts	2016.	0.4	1
z/s "Briežkalni"	2019.	45	45
z/s "Kapkalni"	2013.	1	1
Uldis Vilnītis	2018.	1	-
		1	-
		1	-
Edmunds Lestlands, Limbaži	2021.	1.06	-
Edgars Plešiņecs, Limbaži	2013.	6	6
z/s "Brākšas", Limbaži	2017.	1	
Kopā	10 saimniecības/ 14 lauki		58
RĪGA			
SIA "Sabiedrība Mārupe", Mārupes pag.	2014.	14	14
		10	10

Aija Orleāne, Olaines pag., Jaunolaine	2016.	0.2	1
Voldemārs Jekovičs, Ogres pag., Ogres nov., "Kaupiņi"	2017.	0.8	-
z/s "Pauļuki"	2017.	8	-
z/s "Dāmnieki"	2016.	0.47	1
z/s "Mārtiņi", Vānes pag.	2016.	0.4	1
Jānis Bērziņš	2013./ 2016.	8	8
	2017./ 2019.	9.82	-
z/s "Saulieši"	2020.	0.7	-
Leona Lune	2018.	0.3	-
z/s "Gobas"	2018.	0.3	-
Latfood	2021.	8	-
Kopā	11 saimniecības / 13 lauki	60.99	35

9.8.4. Pārbaudes saimniecībās, kur 2018. gada kartupeļu ražā un iepriekš konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve

Pārbaudi veic veģetācijas periodā saimniecībās, kurās 2018. gadā un iepriekšējo gadu kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve un fitosanitārie pasākumi nav atcelti.

Pārbaudi veic, lai noteiktu, vai tiek ievēroti fitosanitārie pasākumi inficētajā laukā. Ja netiek pildīti noteiktie fitosanitārie pasākumi, pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu. Paraugus ņem tikai tajos gadījumos, ja kartupeļi tiek stādīti inficētajos laukos.

9.8.5. Pārbaudes saimniecībās, kur 2019. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve

Pārbaudi veic visās saimniecībās, kurās 2019. gada kartupeļu ražā konstatēta gaišā gredzenpuve. Ja saimniecībā kartupeļu gaišo gredzenpuvi konstatē atkārtoti, tad **to pieskaita pēdējā atklāšanas gada perēkļiem!** Ja netiek pildīti noteiktie fitosanitārie pasākumi, pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu.

9.8.6. Pārbaudes saimniecībās, kur 2020. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve

Pārbaudi veic visās saimniecībās, kurās 2020. gada kartupeļu ražā konstatēta gaišā gredzenpuve. Ja netiek pildīti noteiktie fitosanitārie pasākumi, pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu.

Pārbaudi veic veģetācijas periodā (jūnijā – jūlijā), lai pārbaudītu, vai inficētajā laukā un laukos, kur 2020. gadā auga iespējami inficētie kartupeļi, nav saglabājušies pārziemojušie kartupeļu bumbuļi.

Ja saimniecībā kartupeļu gaišo gredzenpuvi konstatē atkārtoti, tad **to pieskaita pēdējā atklāšanas gada perēkļiem!**

9.8.7. Pārbaudes saimniecībās, kur 2021. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve

Pārbaudi veic visās saimniecībās, kurās 2021. gada kartupeļu ražā konstatēta gaišā gredzenpuve. Ja netiek pildīti noteiktie fitosanitārie pasākumi, pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu.

Pārbaudi veic veģetācijas periodā (jūnijā – jūlijā), lai pārbaudītu, vai inficētajā laukā un laukos, kur 2021. gadā auga iespējami inficētie kartupeļi, nav saglabājušies pārziemojušie kartupeļu bumbuļi.

9.8.8. Atpakaļ izsekojamības veikšana saistībā ar 2021. gada ražā konstatēto kartupeļu gaišo gredzenpuvi

Pārbaudes veic un paraugus ņem saimniecībās, kurās 2021. gada ražas ieguvei iegādāts kartupeļu sēklas materiāls no tās pašas kartupeļu sēklas partijas, kura izmantota stādīšanai citā saimniecībā, kurai 2021. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve.

9.8.9. Pārbaudes saimniecībās, kur 2022. gada kartupeļu ražā konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve

Pārbaudi veic, lai konstatētu situāciju infekcijas konstatēšanas brīdī (2022. gada kartupeļu ražā) un varētu pieņemt lēmumu par fitosanitāro pasākumu piemērošanu.

9.8.10. Atpakaļ izsekojamības veikšana saistībā ar 2022. gada ražā konstatēto kartupeļu gaišo gredzenpuvi

Pārbaudes veic un paraugus ņem saimniecībās, kurās 2022. gada ražas ieguvei iegādāts kartupeļu sēklas materiāls no tās pašas kartupeļu sēklas partijas, kura izmantota stādīšanai citā saimniecībā, kurai 2022. gada kartupeļu ražā tikusi konstatēta kartupeļu gaišā gredzenpuve.

9.8.11. Pārbaudes *Erwinia amylovora* perēkļos

Vizuālās pārbaudes 2020. un 2021. gadā atklātajos perēkļos veic saskaņā ar plānu, katrā perēklī trīs pārbaudes – vienu pārbaudi mēnesī (jūnijā, jūlijā un augustā/septembrī), **izņemot perēkļos Dienvidkurzemes novada Nīcas pagastā** - tur katrā perēklī veic divas pārbaudes (jūnijā vai jūlijā, un augustā).

Bakteriālās iedegas simptomu gadījumā paraugus ņem obligāti, bet pagaidu fitosanitāros pasākumus nenosaka, ja tādi paši fitosanitārie pasākumi jau noteikti līdz ar perēkļa statusa piešķiršanu.

Ja komercdārzā vai ražojošā dārzā kādā no nākamajiem diviem gadiem pēc perēkļa atklāšanas apstiprināta organisma klātbūtne rīkojas saskaņā ar Ministru kabineta 21.07.2008. noteikumu Nr. 575 “Bakteriālās iedegas apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtība” 13.¹ – 13.³ punktu.

Perēklī esošo bišu stropu pārvietošanas pārbaudes veic saskaņā ar plāna 9.8.14. punktu.

9.8.12. Pārbaudes buferzonā 3 km rādiusā ap *Erwinia amylovora* perēkļiem

Pārbaudes veic buferzonā, kas ir noteikta 3 km rādiusā ap perēkli, pārbaudot dažādus bakteriālās iedegas saimniekaugus ceļmalās, apstādījumos, piemājas dārzos, savvaļā un citās saimniekaugu augšanas vietās.

Ja apkārtnē, kurā atrodas perēklis, ir daudz mājstaimniecību, tiek izdalīta atsevišķa buferzona līdz 1 km rādiusam, un buferzona 1 – 3 km rādiusā. Perēkļiem, kam nav atsevišķi izdalīta 1 km buferzona, pārbauda visas mājstaimniecības līdz 1 km rādiusā ap perēkli. Pārbaužu skaits un laiks norādīts 3. tabulā, pie perēkļa nosaukuma norādīts gads/-i, kad konstatēts organisms.

Ja par perēkli noteikta stādaudzētava, norobežotajā teritorijā pārbauda visas saimniekaugu audzēšanas vietas 100 m rādiusā ap stādaudzētavu.

Plānojot pārbaudes, ievāc informāciju (piemēram, Lauku atbalsta dienesta u.c. karšu serveru dati, Lauksaimniecības datu centra Novietņu reģistra dati) par buferzonā ietilpstošiem saimniekaugu ražojošiem dārziem un komercdārziem, stādaudzētavām, bišu stropu novietnēm, lielām nektāraugu audzēšanas platībām (apkārtnē var būt bišu stropi) u.tml.

Ja buferzonā atrodas stādaudzētavas, tās pārbauda obligāti. Pārbaudē vadās pēc Ministru kabineta 21.07.2008. noteikumu Nr.575 “Bakteriālās iedegas apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtība” 15. punkta.

Apseko objektus (saimniecības) buferzonā, kuros atrodas bišu stropi, noskaidro, vai stropi sezonas laikā tiek pārvietoti, to fiksē pārbaudes aktā (tai skaitā, stropu skaitu) un informē īpašnieku par stropu pārvietošanas aizliegumu noteiktajā periodā. Iegūtā informācija tiks izmantota, plānojot stropu pārvietošanas pārbaudes nākamajās sezonās. Saskaņā ar Ministru kabineta 21.07.2008. noteikumu Nr.575 “Bakteriālās iedegas apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtība” 14. punktu nosaka fitosanitāros pasākumus, ko ietver pārbaudes akta lēmuma sadaļā. Šis lēmums nav apstrīdams. Lēmumu atceļ ar pārbaudes aktu saskaņā ar iepriekš minēto Ministru kabineta noteikumu 16. punktu un paziņo personai (var pa tālruni, e-pastu).

Pārbaudes, kas noteiktas perēkļu “Viļumēni” un “Ūdri” (Elejas pagasts, Jelgavas novads) buferzonā, veic, pārbaudot saimniekaugu audzēšanas vietas tajā buferzonas daļā, kas nepārklājas ar perēkļa “Klīves” (Elejas pagasts, Jelgavas novads) buferzonu.

Pārbaudes perēkļa “Ievas” (Birzgales pagasts, Ogres novads) buferzonā sadala vienmērīgi pa abiem Daugavas krastiem.

Pārbaudes Ogres novada Mazozolu pagastā Rīgas reģionālā nodaļa veic vienmērīgi visā buferzonas daļā, 2022. gadā pievēršot pastiprinātu uzmanību buferzonas paplašinājumam, kas nav apsekots 2021. gada sezonā (perēklis “Sujēni”) un ievērojot novadu/reģionu robežu. Vidzemes reģionālā nodaļa veic divas pārbaudes Madonas novada Ērgļu pagasta rietumu daļā, kas ietilpst Ogres novada Mazozolu pagasta bakteriālās iedegas perēkļu buferzonā.

Pārbaudes, kas noteiktas perēkļu “Dzirnāvnieki-1” un “Dzirnāvnieki-2”, Nīcas pagasts, Dienvidkurzemes novads, buferzonā, veic, pārbaudot saimniekaugu augšanas vietas tajā buferzonas daļā, kas nepārklājas ar citu perēkļu buferzonām un atrodas uz augšu no šiem perēkļiem (uz Liepājas pusi).

Pārbaudes, kas noteiktas perēkļa “Lauki” (Nīcas pagasts, Dienvidkurzemes novads) buferzonā, veic pārbaudot saimniekaugu augšanas vietas tajā buferzonas daļā, kas nepārklājas ar citu perēkļu buferzonām un atrodas uz leju no šiem perēkļiem (uz Nīcas pusi).

Pārbaudes noteiktas tajā perēkļa “Laucenieki” (Novadnieku pagasts, Saldus novads) buferzonas daļā, kas nepārklājas ar Saldus novada Zvārdes pagasta perēkļiem (tas ir, uz Saldus pilsētas pusi).

Pārbaudes, kas noteiktas perēkļa Graudu iela 1, “Ceriņi”, Krimūnu pagasts, Dobeles novads, buferzonā, veic, pārbaudot visas saimniekaugu audzēšanas vietas 100 m rādiusā ap buferzonā ietilpstošajām stādaudzētavām.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Reģions	Perēkļu vietas	Pārbaužu laiks	Buferzona	
			Līdz 1 km	1 - 3 km
Latgale	SIA "LMKO", Pušas pagasts, Rēzeknes novads, 2020. gads	jūnijs/jūlijs	6	8
		jūlijs/augusts	6	8
		augusts/septembris	6	8
	Augšdaugavas novads, Sventes pagasts 2020. gads: - Daugavpils iela 5 - Daugavpils iela 1A - Alejas iela 17	jūnijs/jūlijs	8	10
		jūlijs/augusts	8	10
		augusts/septembris	8	10
	Augšdaugavas novads, Nīcgales pagasts, 2020. gads: - Skolas iela 17 - Skolas iela 23 - Skolas iela 21 - Dārza iela 8 - Dārza iela 10 - "Tartaki" - ceļmala P64	jūnijs/jūlijs	8	10
		jūlijs/augusts	8	10
		augusts/septembris	8	10
	Augšdaugavas novads, Pilskalnes pagasts, 2021. gads.: - "Siliņi" - "Tālavas"	jūnijs/jūlijs	7	20
		jūlijs/augusts	7	20
		augusts/septembris	7	20
	Augšdaugavas novads, Demenes pagasts, Demene, 2021. gads.	jūnijs/jūlijs	10	15
		jūlijs/augusts	10	15
		augusts/septembris	10	15
Zemgale	"Klīves", Elejas pagasts, Jelgavas novads 2020., 2021. gads.	jūnijs/jūlijs	10	
		jūlijs/augusts	10	
		augusts/septembris	10	
	Jelgavas novads: 2020. gads - "Viļumēni", Elejas pagasts; 2021. gads - "Ūdri", Sesavas pagasts	jūnijs/jūlijs	15	
		jūlijs/augusts	15	
		augusts/septembris	15	
	"Osīši", Sesavas pagasts, Jelgavas novads, 2020., 2021. gads.	jūnijs/jūlijs	15	
		jūlijs/augusts	15	
		augusts/septembris	15	
	"Fišers", Gailišu pagasts, Bauskas novads, 2020. gads.	jūnijs/jūlijs	10	
		jūlijs/augusts	10	
		augusts/septembris	10	
	Graudu iela 1, "Ceriņi", Krimūnu pagasts, Dobeles novads, 2020. gads.	jūnijs/jūlijs	15	
		jūlijs/augusts	15	
		augusts/septembris	15	
Bauskas novads, Viesturu pagasts, Bērstele: 2020. gads: - "Lauras" - Dārza iela 3 - Dārza iela 6 - Dārza iela 11 - Dārza iela 12; 2021. gads: - Dārza iela 1	jūnijs/jūlijs	10	15	
	jūlijs/augusts	10	15	
	augusts/septembris	10	15	

	- "Liepnieki"			
	Jelgavas novads, Svētes pagasts, autoceļš Jelgava-Svēte-Ūziņi-Vilce (2020., 2021. gads)	jūnijs/jūlijs	7	15
		jūlijs/augusts	7	15
		augusts/septembris	7	15
	"Poceri", Saukas pagasts, Jēkabpils novads, 2021.gads.	jūnijs/jūlijs	10	
		jūlijs/augusts	10	
		augusts/septembris	10	
Rīga	"Ievas", Ogres novads, Birzgales pagasts 2020. gads.	jūnijs/jūlijs	10	
		jūlijs/augusts	10	
		augusts/septembris	10	
	Ogres novads, Mazozolu pagasts: 2020. gads:	jūnijs/jūlijs	10	
	- "Inķi"	jūlijs/augusts	10	
		augusts/septembris	10	
Vidzeme	- "Bērziņi" - "Pļavsēļi" - "Gaidas" - "Kauliņi" - "Dārziņi"; 2021. gads - "Sujēni"	jūnijs/jūlijs	1	
		augusts	1	
Kurzeme	Saldus novads, Zvārdes pagasts 2020. gads.- "Spilvas", 2021. gads: - "Jaunstari" - "Lapsas", kad. apz. 84980010389 (pašvaldība)	jūnijs/jūlijs	8	16
		jūlijs/augusts	8	16
		augusts/septembris	8	16
	Dienvidkurzemes novads, Nīcas pagasts 2020. gads.:	jūnijs/jūlijs	8	
	- "Dzirnavnieki-1"	jūlijs/augusts	8	
	- "Dzirnavieki-2"	augusts/septembris	8	
	Dienvidkurzemes novads, Nīcas pagasts :	jūnijs/jūlijs	20	
	2020. gads:	jūlijs/augusts	20	
	- "Sējēji-2"	augusts/septembris	20	
	- "Dreijas"	jūlijs/augusts	25	
	- SIA "OPA2018"	augusts/septembris	25	
	- S. Eglīte			
	- "Sveiles"			
	- "Indras"			
	- "Liepnieki"			
	- "Šuži"			
	- "Siecīņi"			
	- "Sprūdi"			
	- "Dzīles"			
	- "Saliņas"			
	- "Gundegas"			
	- "Kalnenieki-3"			
	- "Upesērgļi"			
	- "Upesvītoli"			
	- "Lancenieki"			
	- Latvijas valsts ceļi A11;			
	2020., 2021. gads:			
	- "Jaunsējēji"			
	- "Zīles"			
		jūnijs/jūlijs	10	

	"Laucenieki", Novadnieku pagasts, Saldus novads 2021. gads.	jūlijs/augusts	10
		augusts/septembris	10
	Saldus novads, Blīdenes pagasts 2021. gads: - "Kāres" - "Ratnieki" - "Lejasmeiri" - "Mežloki" - "Tauriņi"	jūnijs/jūlijs	10
		jūlijs/augusts	10
		augusts/septembris	10
	"Zebiekstes", Puzes pagasts, Ventspils novads, 2021. gads.	jūnijs/jūlijs	5
		jūlijs/augusts	5
augusts/septembris		5	

9.8.13. Pagaidu fitosanitāro pasākumu atcelšana

Ja tiek ņemti paraugi ar simptomiem, piemērojamā situācijā (ir zināms īpašnieks) pārbaudes aktā pieņem lēmumu par pagaidu aizliegumu vai par pagaidu fitosanitāro pasākumu veikšanu, norādot termiņu "līdz testēšanas rezultātu saņemšanai" vai atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam. Šis lēmums nav apstrīdams. Ja organisms netiek konstatēts, inspektors ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc testēšanas rezultātu saņemšanas sagatavo pārbaudes aktu, kurā atceļ lēmumu, un paziņo personai (var pa telefonu, e-pastu). Fizisku pārbaudi neveic.

9.8.14. Bišu stropu pārvietošanas pārbaudes buferzonā 3 km rādiusā ap *Erwinia amylovora* perēkļiem

Pārbaudes veic, lai konstatētu, vai tiek ievērotas Ministru kabineta 2008. gada 21. jūlija noteikumu Nr. 575 "Bakteriālās iedegas apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtība" 14. punktā noteiktās prasības – *Lai ierobežotu organisma izplatīšanos, aizliegts pārvietot bišu stropus no organisma perēkļa vai buferzonas un ievest bišu stropus organisma perēklī vai buferzonā laikposmā, kas sākas ar saimniekauga ziedēšanas sākumu un beidzas vismaz divas nedēļas pēc saimniekauga ziedēšanas beigām.*

Pārbaudes attiecas uz *Erwinia amylovora* perēklī vai buferzonā esošām saimniecībām, par kurām iepriekš zināms, ka tajās ir bišu saimes/stropi, kas sezonas laikā tiek/var tikt pārvietoti (turpmāk – objekts). Laika periodā no bakteriālās iedegas saimniekaugu ziedēšanas sākuma līdz brīdim, kad pagājuši viena nedēļa kopš noziedēšanas, katrā objektā veic divas secīgas pārbaudes.

Inspektors aprīļa sākumā sazinās ar bišu stropu īpašnieku objektā, informē/atgādina par normatīvajos aktos noteikto stropu pārvietošanas aizliegumu, noskaidro (plānoto) stropu izvietojuma laiku un vienojas par pirmo pārbaudi uz bakteriālās iedegas saimniekaugu ziedēšanas sākumu, kuras laikā shematiski vai sagatavotā kartogrāfiskajā materiālā piefiksē stropu novietojumu, to skaitu. Gadījumā, ja tas nesakrīt ar 2021. gadā perēkļos apzināto bišu saimju skaitu, pārbaudes aktā norāda papildus informāciju (saimes ziemā aizgājušas bojā u.c.).

Vienu nedēļu pēc saimniekaugu ziedēšanas beigām veic otru pārbaudi, kuras laikā pārlicinās, vai objektā nav notikusi stropu pārvietošana – izvešana vai ievēšana. Pārbaudes laikā sastāda pārbaudes aktu, kurā norāda informāciju par uz vietas objektā sastopamo stropu skaitu. Pārbaudes mērķis – noskaidrot, vai uz vietas ir tik saimju, cik bija pirmajā pārbaudē. Gadījumā, ja stropu skaits nesakrīt ar iepriekšējā pārbaudes aktā norādīto, to fiksē pārbaudes aktā un lūdz personas skaidrojumu. Sazinoties ar AKD, vienojas par turpmāko rīcību.

Ņemot vērā, ka atkarībā no laikapstākļiem un vietas ģeogrāfiskā izvietojuma saimniekaugu ziedēšanas laiks var variēt, pirms došanās pārbaudē precīzē aktuālo situāciju. Ja izpildās laikapstākļu nosacījumi bakteriālās iedegas pārbaudē veikšanai, pārbaudi apvieno ar plānoto monitoringu.

Ja pārbaudes gaitā konstatē iepriekš neapsekotu bišu stropu novietni, kas atrodas buferzonā, attiecīgi rīkojas saskaņā ar aprakstu pie 9.8.12. punkta. Ja izpildās nosacījumi bakteriālās iedegas pārbaudes veikšanai, pārbaudi buferzonā veic plāna ietvaros.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753.

Augu karantīnas jomas normatīvo aktu ievērošanas uzraudzība

9.9.1. Augu karantīnas jomas normatīvo aktu (t. sk. augu pasu lietošana bakteriālās iedegas saimniekaugiem) ievērošanas pārbaudes tirgos, gada tirgos u. tml.

Pārbauda, vai tirgos, gadatirgos u. tml. bakteriālās iedegas saimniekaugiem ir pievienotas atbilstošas augu pases.

Pārbaudēs katrs reģions iekļauj arī vismaz divas apzaļumošanas firmas. Šajās pārbaudēs noskaidro, kādu stādāmo materiālu apzaļumošanas firmas izmanto (suga, izcelsmes valsts, aptuvenais daudzums sezonā, attiecīgā gadījumā – vai ir atbilstošas augu pases u.c. informācija, kas saistīta ar stādiem), un kur iestādīts šis stādāmais materiāls. Pārbaudes aktu kopijas par apzaļumošanas firmu pārbaudēm nosūta AKD.

9.9.2. Augu vispārējā fitosanitārā stāvokļa noteikšanas un augu karantīnas jomas normatīvo aktu ievērošanas pārbaudes vairumtirdzniecības bāzēs, dārzkopības centros, veikalos

Pārbaudi veic veikalos, dārzkopības centros un tirdzniecības vietās, kur tiek izplatīts augu stādāmais materiāls, puķes podos u.c., kā arī dažādu uzņēmumu bāzēs, kas iepērk stādus vairumā un tirgo citiem (mazajiem) stādu veikalos, un citās patstāvīgās tirdzniecības vietās, kas neatrodas pie stādaudzētavām, kur tiek izplatīts stādāmais materiāls.

Pārbauda, vai *Erwinia amylovora* saimniekaugiem ir atbilstošas augu pases. Ja noteiktās prasības nav nodrošinātas, piemēro fitosanitāros pasākumus.

Pārbauda, vai *Solanum lycopersicum* sēklas, *Coffea*, *Lavandula dentata* L., *Polygala myrtifolia* L., *Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb., *Citrus*, *Nerium oleander* L. un *Olea europea* L. stādi piegādāti veikalā ar augu pasēm. Ja iepriekš minētās sēklas un stādi ir piegādāti veikalā bez augu pasēm, tad piemēro fitosanitāros pasākumu saskaņā ar instrukciju par tirdzniecības vietu pārbaudi kārtību. Ja iepriekš minētās sēklas un stādi ir piegādāti veikalā bez augu pasēm, tad piemēro fitosanitāros pasākumus saskaņā ar instrukciju par tirdzniecības vietu pārbaudi kārtību.

Noskaidro, kādā veidā uzņēmums, kas pārdod augus tālākai tirdzniecībai, nodrošina augu pasu pievienošanu. Noskaidro, kā mazais veikals saņem augus – vai tie ir ar augu pasēm, pievienotām augiem un iepakojumam, vai pavaddokumentos. Pārbaudes aktā norāda, ar kādām augu pasēm ir saņemti augi – kā un kur augu pases ir pievienotas (augiem un to iepakojumam vai pavaddokumentos), norāda, kādām sugām augu pases informācija ir norādīta tikai pavaddokumentos. Pavaddokumentus nofotografē un pievieno pārbaudes aktam.

Izvērtē un veic pierakstus par atpakaļ izsekojamības sistēmu. Ja atpakaļ izsekojamības sistēma nav nodrošināta, uzņēmumu informē par regulā noteiktajām prasībām. Vienojas par laiku, līdz kuram atpakaļ izsekojamības sistēma tiks nodrošināta.

Par visām atklātajām neatbilstībām (tai skaitā, augu pases izskats un norādāmā informācija) veic ierakstu pārbaudes aktā un to nosūta uz AKD.

Stādāmo materiālu pārbauda uz visiem karantīnas organismiem, kā arī RNKO, uzmanību pastiprināti pievērš šo organismu saimniekaugiem – *Erwinia amylovora*, *Phytophthora ramorum*, *Xylella fastidiosa*, *Dothistroma septosporum*, *Lecanosticta acicola* un *Dothistroma pini*. Paraugus

no citām ES valstīm ievestajiem stādiem uz *Erwinia amylovora*, *Xylella fastidiosa* ņem ar simptomiem vai bez tiem.

Paraugus uz RNKO ņem, izvērtējot augu daudzumu un infekcijas pakāpi. Priežu stādāmā materiāla paraugus uz *Dothistroma septosporum*, *Lecanosticta acicola* un *Dothistroma pini* ņem tikai ar simptomiem. Konstatējot RNKO, kas pārsniedz pieļaujamo sliekšni, pārbaudes aktā konstatācijas daļā norāda informāciju par inficēto partiju un norāda, ka nav ievērots Augu veselības regulas 37. panta 1. punkts. Lēmumā nosaka aizliegumu izplatīt inficētu stādāmo materiālu, līdz neatbilstība tiek novērsta. Ja neatbilstību tirgotājs var novērst, piemēram, veicot apstrādi, tad vienojas par nākamās pārbaudes veikšanu. Pārbaudes aktu nosūta AKD.

Ja tirdzniecības vietās pārbaudīto saimniekaugu klāsts ir liels (vairāk par divdesmit), tad KUVIS var nenorādīt katru augu atsevišķi. Norāda kā “dažādi *Xylella fastidiosa* un *Phytophthora ramorum* saimniekaugi”, bet pārbaudes akta piezīmēs obligāti uzskaita visus pārbaudītos augus, norādot, uz kādiem organismiem augi ir pārbaudīti.

Tirdzniecības vietā novērtē, vai augļu koku un ogulāju stādāmajam materiālam ir pievienoti šādi dokumenti:

reģistrētām šķirnēm:

- dzeltenā etiķete, ja ir piestiprināta augam (tādas būs galvenokārt veikalos), **vai**
- baltā etiķete, ja nav pievienota augam, bet pircējam dota līdzi;

šķirnēm ģenētiskās daudzveidības saglabāšanai – minimālā informācija: suga, šķirne, audzētāja nosaukums. Ja ir pievienota augu pase, kur ir norādīta šķirne, tad var būt pievienots tikai uzņēmuma nosaukums.

Sosnovska latvāna izplatības ierobežošanas pasākumu monitorings, uzraudzība un kontrole

9.10.1. Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu uzraudzība un kontrole (operatīvās pārbaudes)

Papildus plānā noteiktajam izpildi veic prioritārā secībā atbilstoši reģionā pieejamiem resursiem un noteiktajiem principiem.

To, ko inspektors nav paguvis paveikt par latvāņiem, ieraksta *Google* tīmekļvietnes tabulā izpildei nākamajā veģetācijas sezonā, un reģionālo nodaļu vadītāji seko līdzi darāmo darbu apjomam un izpildei.

9.10.2. Sosnovska latvāņa platību uzmērīšana

Papildus plānā noteiktajam par latvāņiem saņemtās sūdzības un iesniegumus uzmērīšanai izvērtē un izpildi veic prioritārā secībā atbilstoši reģionā pieejamiem resursiem un noteiktajiem principiem.

Prioritāti nosaka, piemēram, pēc tā, kurās pašvaldībās tiek plānota un veikta ierobežošana, atbalstot ierobežošanas veicējus, kur vairāk nepieciešami dati vai atbalsts uzraudzībai, pēc bīstamības sabiedrībai, tai skaitā lielāks turpmākās izplatības bīstamības risks.

To, ko inspektors nav paguvis paveikt, ieraksta *Google* tīmekļvietnes tabulā izpildei nākamajā veģetācijas sezonā, un reģionālo nodaļu vadītāji seko līdzi darāmo darbu apjomam un izpildei.

Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā reģistrēto personu uzraudzība

9.11.1. Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā reģistrēto personu uzraudzība

Pārbaudi veic pie personām, kas reģistrējušās Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā (turpmāk – reģistrs).

Pārbaudes laikā noskaidro šādu informāciju, ko atspoguļo pārbaudes aktā:

- nodarbošanās veids;
- vai reģistrā norādītie dati atbilst īstenībai;
- fitosanitārajai kontrolei pakļauto augu un augu produktu apjoms (aptuvenais) gada laikā (vai kādā citā laika periodā);
- vai glabā visu informāciju saskaņā ar Augu veselības regulu, Augu karantīnas noteikumiem;
- vai ir iesniegtas ikgadējās deklarācijas par pēdējiem trim gadiem.

Šo pārbaudi var veikt vienlaicīgi ar citām pārbaudēm, ko veic pie reģistrētām personām (stādaudzētavās, kartupeļu audzēšanas saimniecībās u.c.).

Ja persona pēdējos divus gadus nav veikusi darbības ar fitosanitārajai kontrolei pakļautajiem augiem un augu produktiem, to norāda pārbaudes aktā un informē AKD, ka persona jāsvīturo no reģistra.

Kaitīgo organismu apsekojumu programma

Lapu koku apsekojumi

9.12.2. Bērzu apsekojumi mežos

Apsekojumus veic riska zonās (ceļi, dzelzceļi, ostas) esošajās mežu platībās, kur valdošā suga ir bērzs, pārbaudot uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic, izmantojot meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24). Gadījumos, kad no laboratorijas tiek saņemts pozitīvs testēšanas pārskats, veic atkārtotu pārbaudi, lai precizētu esošo situāciju. Atkārtoto pārbaudi veic, sastādot pārbaudes aktu papīra formā, meža aplikāciju neizmanto.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u.c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Viena apsekojuma platība ir līdz 4 ha. Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

Anoplophora spp. slazdus izliek jūnija sākumā. Tos iekar atklātā vietā, 2–3 metru augstumā. Feromonu komplekts sastāv no sešām paciņām. Slazdam sēnā piestiprina piecas no šīm paciņām, atstājot paciņu “Replacement Lures”. Slazdu pārbaudi veic divas reizes – ik pēc 30 dienām. Pirmajā slazda pārbaudes reizē tam sēnā piestiprina atstāto paciņu “Replacement Lures”. Otrajā pārbaudes reizē slazdu noņem. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā.

Pārbaudes veic šādos pagastos:

- **Kurzeme** - Nīcas, Bārtas, Vērgales, Dunalkas, Kurmāles, Laidzes, Rojas, Lubes, Dundagas, Valdgales, Ģibuļu, Embūtes, Vaiņodes, Gramzdas, Pampāļu, Kalētu, Dunikas, Laucienes, Ances, Tārgales, Piltenes, Zaņas;
- **Vidzeme** - Ramatas, Burtnieku (divas pārbaudes), Kocēnu, Drabešu, Raiskuma, Rencēnu, Kārķu, Stalbes, Vaives, Matīšu, Alsviķu, Salacgrīvas, Ainažu, Alojas, Viļķenes, Liepupes;
- **Latgale** - Biķernieku, Mākoņkalna, Pildas, Višķu, Vecsalienas, Naujenes, Malnavas, Salnavas (divas pārbaudes), Kantiņieku, Pureņu, Ūdrīšu, Krāslavas, Dekšāres, Zvirgzdenes, Krišjāņu, Blontu, Gaigalavas, Dricānu, Čornajas, Ozolaines, Jersikas, Sutru, Lūznavas, Kombuļu, Asūnes, Ķepovas, Ezernieku, Rundēnu, Cirmas, Griškānu, Stoļerovas, Andrupene, Praulienas;
- **Zemgale** - Skaistkalnes, Kokneses, Bebru, Leimaņu, Asares, Rubenes, Salas, Rites, Daudzeses, Sērenes, Aizkraukles, Seces, Sēlpils, Aiviekstes, Mazzalves, Zalves, Atašienes, Sunākstes, Valgundes, Līvberzes, Vecsaules, Zebrenes;
- **Rīga** - Lēdurgas, Ādažu, Ķekavas, Madlienas, Taurupes (divas pārbaudes), Krimuldas, Sējas, Ogresgala, Lēdmanes, Jaunsātu, Irlavas, Olaines.

9.12.3. Apšu apsekojumi mežos

Apsekojumus veic riska zonās (ceļi, dzelzceļi, ostas) esošajās mežu platībās, kuru valdošā suga ir apse, pārbaudot uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic, izmantojot meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24). Gadījumos, kad no laboratorijas tiek saņemts pozitīvs testēšanas pārskats, veic atkārtotu pārbaudi, lai precizētu esošos situāciju. Atkārtoto pārbaudi veic, sastādot pārbaudes aktu papīra formā, meža aplikāciju neizmanto.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u.c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Viena apsekojuma platība līdz 4,5 ha. Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

Pārbaudes veic šādos pagastos:

- **Kurzeme** – Brocēnu, Blīdenes, Turlavas;
- **Vidzeme** – Trāpenes, Veclaicenes, Liepnas, Valmieras, Rencēnu, Limbažu, Skultes, Brīvzemnieku;
- **Latgale** – Rugāju, Medņevas, Kantiņieku, Audriņu, Čornajas, Pušmucovas, Sarkaņu;
- **Zemgale** – Salas, Elkšņu, Īles, Ukru.

9.12.4. Ošu apsekojumi mežos

Apsekojumus veic riska zonās (ceļi un dzelzceļi Krievijas robežas tuvumā) esošajās mežu platībās, kuru valdošā suga ir osis, pārbaudot uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic, izmantojot meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24). Gadījumos, kad no laboratorijas tiek saņemts pozitīvs testēšanas pārskats, veic atkārtotu pārbaudi,

lai precizētu esošo situāciju. Atkārtoto pārbaudi veic, sastādot pārbaudes aktu papīra formā, meža aplikācija netiek izmantota.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u.c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Viena apsekojuma platība – 2 ha. Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

Pārbaudes veic šādos pagastos:

- **Latgale** - Isnaudas, Indras (divas pārbaudes), Malnavas;
- **Vidzeme** - Veclaicenes, Liepnas.

Pārbaudes vietas un feromonu slazdu izvietojanas vietas ir kopīgas. Lietvedībā norādītā koordināta vienai pārbaudei attieksies gan uz pārbaudes vietu, gan feromonu slazda izvietojanas vietu, izņemot Liepnas pagastu. Liepnas pagastā tiks veikta tikai mežaudzes pārbaude bez feromonu slazda izvietojanas.

Agrilus planipennis un *Ahoplophora glabripennis* feromonu slazdus izvieto Latgalē un Vidzemē esošajās riska zonās. Katrā mežaudzē izvieto divus feromonu slazdus, ne tālāk par 100 m vienu no otra, *Agrilus planipennis* noteikšanai un vienu feromonu slazdu *Ahoplophora glabripennis* noteikšanai.

Feromonu slazdi Latgales reģionā:

- **Ludzas novads** - Isnaudas pagastā izvieto trīs feromonu slazdus šosejas un dzelzceļa tuvumā;
- **Krāslavas novads** - Indras pagastā izvieto sešus feromonu slazdus šosejas uz dzelzceļa tuvumā;
- **Ludzas novads** - Malnavas pagastā izvieto trīs feromonu slazdus šosejas un dzelzceļa tuvumā.

Feromonu slazdi Vidzemes reģionā:

- **Alūksnes novads** - Veclaicenes pagastā izvieto trīs feromonu slazdus šosejas tuvumā.

Agrilus planipennis slazdus izliek jūnija sākumā. Slazdam piestiprina atraktantu un feromonu un iekar slazdu oša zaros pēc iespējas augstāk. Svarīgi slazdu iekārt atklātā vietā, koka saulainajā pusē. Paraugu ņem, pārberot apakšā esošā savācējtrauka saturu citā traukā. Slazdu pārbaudi veic divas reizes – ik pēc 30 dienām. Otrajā pārbaudes reizē slazdu noņem.

Anoplophora glabripennis slazdus izliek jūnija sākumā. Tos iekar atklātā vietā 2–3 metru augstumā. Feromonu komplekts sastāv no sešām paciņām. Slazdam sālā piestiprina piecas no šīm paciņām, atstājot paciņu “Replacement Lures”. Slazdu pārbaudi veic divas reizes – ik pēc 30 dienām. Pirmajā slazda pārbaudes reizē tam sālā piestiprina atstāto paciņu “Replacement Lures”. Otrajā pārbaudes reizē slazdu noņem. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā.

Noņemot *Agrilus planipennis* un *Anoplophora glabripennis* feromonu slazdu paraugus vienā pārbaudes reizē, abus paraugus piefiksē vienā pārbaudes aktā.

9.12.5. Alksņu apsekojumi mežos

Apsekojumus veic riska zonās (ceļi, dzelzceļi, ostas) esošajās mežu platībās, kuru valdošā suga ir alksnis, pārbaudot uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic, izmantojot meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24). Gadījumos, kad no laboratorijas tiek saņemts pozitīvs testēšanas pārskats, veic atkārtotu pārbaudi,

lai precizētu esošos situāciju. Atkārtoto pārbaudi veic, sastādot pārbaudes aktu papīra formā, meža aplikāciju neizmanto.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u.c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Viena apsekojuma platība līdz 3 ha. Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

Ņemamo paraugu skaits obligāts.

Pārbaudes veic šādos pagastos:

- **Kurzeme** - Zvārdes, Pampāļu, Remtes, Laucienes, Ģibuļu, Sakas, Kurmāles, Brocēnu, Tārgales;
- **Vidzeme** - Zaubes, Alsviķu, Launkalnes, Ziemera, Skujenes, Mazsalacas, Ramatas, Ērgemes, Vīlpulkas, Dzērbenes, Limbažu, Alojās, Viļķenes;
- **Latgale** - Skaistas, Ezernieku, Launderu, Pilskalnes, Kalkūnes, Demenes, Ūdrīšu, Mākoņkalna, Mērdzenes, Sventes, Medumu, Vecsalienas (divas pārbaudes);
- **Zemgale** - Mazzalves, Viesītes, Zalves, Valles, Ukru, Naudītes, Annenieku, Rubenes, Zebrenes, Kokneses, Aizkraukles, Seces, Brunavas;
- **Rīga** - Mores, Ropažu, Carnikavas, Garkalnes, Mālpils.

9.12.6. Apsekojumi parkos, dendrārijos, botāniskajos dārzos u. c.

Pārbaudes veic, izmantojot aplikāciju. Pārbaudes veic pilsētu parkos, dendrārijos, pagastu centros, pārbaudot lapu kokus – ozolus, ošus, vīksnas, gobas, kļavas, kastaņus, bērzus, vītolus, lapegles u.c., kas norādīti uzraudzības plānā. Kokus pārbauda uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic, izmantojot meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24). Gadījumos, kad no laboratorijas tiek saņemts pozitīvs testēšanas pārskats, veic atkārtotu pārbaudi, lai precizētu esošo situāciju. Atkārtoto pārbaudi veic, sastādot pārbaudes aktu papīra formā, meža aplikāciju neizmanto.

Pārbauda arī *Erwinia amylovora*, *Xylella fastidiosa* saimniekaugus.

Veicot pārbaudes parkos un pagasta centros, pārbauda ne mazāk kā četras dažādas koku sugas (ja parkā nav nepieciešamais koku sugu skaits, tad pārbaudīt var arī ārpus parka teritorijas blakus esošos apstādījumus).

Dendrārijos pārbaudāmo sugu skaits – vismaz sešas.

Pārbauda botāniskajos dārzos esošās kolekcijas, siltumnīcas, oranžērijas, zinātniskās kokaudzētavas u. c., lai noteiktu vispārējo fitosanitāro stāvokli. Pastiprinātu uzmanību pievērš 2020. gadā un 2021. gadā no citām valstīm ievestajiem augiem.

Ņemamo paraugu skaits, izņemot uz *Erwinia amylovora*, ir obligāts.

Ievadot pārbaudes aktu KUVIS, norāda katru saimniekaugu atsevišķi, nevis “dažādi saimniekaugi”, ja vizuāli pārbaudīti (skatīti) *Erwinia amylovora* un *Xylella fastidiosa* saimniekaugi.

9.12.7. Apsekojumi piemājas dārzos

Piemājas dārzos pārbauda lapu kokus, kas norādīti uzraudzības plānā. Kokus pārbauda uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic, izmantojot meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24). Gadījumos, kad no laboratorijas tiek saņemts pozitīvs testēšanas pārskats, veic atkārtotu pārbaudi, lai precizētu esošo situāciju. Atkārtoto pārbaudi veic, sastādot pārbaudes aktu papīra formā, meža aplikāciju neizmanto.

Erwinia amylovora saimniekaugus pārbauda pēc iespējas vairāk vietās, kas līdz šim nebija pārbaudītas, un lai aptvertu pēc iespējas plašāku teritoriju reģionālajā nodaļā, kā arī pievēršot uzmanību Igaunijas robežas, Lietuvas robežas un buferzonu tuvumam. Pārbauda arī atsevišķus 2016., 2017., 2018., 2019. gada perēkļus vai karantīnas zonu vietas.

Ņemamo paraugu skaits, izņemot uz *Erwinia amylovora*, ir obligāts.

Ievadot pārbaudes aktu KUVIS, norāda katru saimniekaugu atsevišķi, nevis “dažādi saimniekaugi”, ja vizuāli pārbaudīti (skatīti) *Erwinia amylovora* un *Xylella fastidiosa* saimniekaugi.

Apsekojumi ražojošos dārzos

9.13.1. Ābeļu apsekojumi komercdārzos

Pārbauda arī integrēti audzētos komercdārzus. Pārbauda uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudu un hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms. Ņemamo paraugu skaits, izņemot uz *Erwinia amylovora*, ir obligāts.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Popillia japonica feromonu slazdus izliek maijā. Tos iekar 1 m augstumā 10 m attālumā no saimniekauga. Katrā komercdārzā izvieto divus feromonu slazdus. Slazdu noņem sezonas beigās. Ņemot *Popillia japonica* slazdu paraugus vienā pārbaudes reizē, abus paraugus fiksē vienā pārbaudes aktā. Feromonu slazdu noņemšanas gadījumā izmanto meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24).

9.13.2. Bumbieru apsekojumi komercdārzos

Pārbauda arī integrēti audzētos komercdārzus. Pārbauda uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Ņemamo paraugu skaits, izņemot uz *Erwinia amylovora*, ir obligāts.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.13.3. Plūmju apsekojumi ražojošajos dārzos

Pārbaudes veic plūmju ražojošajos stādījumos. Pārbaudes vietas pastiprina tuvāk Lietuvas un Igaunijas pierobežas zonai.

Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms. Ņemamo paraugu skaits ir obligāts.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753.

Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Popillia japonica feromonu slazdus izliek maijā. Tos iekar 1 m augstumā 10 m attālumā no saimniekauga. Katrā komercdārzā izvieto divus feromonu slazdus. Slazdu noņem sezonas beigās. Ņemot *Popillia japonica* slazdu paraugus vienā pārbaudes reizē, abus paraugus fiksē vienā pārbaudes aktā. Feromonu slazdu noņemšanas gadījumā izmanto meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24).

9.13.4. Vīnogulāju apsekojumi ražojošajos stādījumos

Pārbaudes veic vīnogulāju ražojošās platībās, kad pilnībā izplaukušas lapas (labāk vasaras otrajā pusē).

Paraugus ņem saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem.

Ņemamo paraugu skaits obligāts.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.13.5. Dzērveņu un krūmmelleņu apsekojumi ražojošajos stādījumos

Pārbaudes veic gan kultivētos dzērveņu un krūmmelleņu stādījumos, gan savvaļā augošo dzērveņu un melleņu vietās.

Paraugus ņem saskaņā ar uzraudzības plānu uz norādītajiem organismiem. Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms. Ņemamo paraugu skaits obligāts.

Izvēlas pēc iespējas citas pārbaudes vietas nekā 2020. un 2021. gadā.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Ievadot pārbaudes aktu KUVIS sistēmā, precīzi norāda pārbaudīto konkrēto augu sugas nosaukumu:

- lielogu dzērvenēm – *Vaccinium macrocarpon*,
- purva dzērvenēm – *Vaccinium oxycoccos*,
- krūmmellenēm jeb vairoga zilenēm – *Vaccinium corymbosum*,
- meža mellenēm – *Vaccinium myrtillus*,
- parastajām zilenēm – *Vaccinium uliginosum*.

Skujkoku apsekojumi

9.14.1. Priežu apsekojumi mežaudzēs

Pārbaudes veic uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic, izmantojot meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24). Gadījumos, kad no laboratorijas tiek saņemts pozitīvs testēšanas pārskats, veic atkārtotu pārbaudi, lai precizētu esošos situāciju. Atkārtoto pārbaudi veic, sastādot pārbaudes aktu papīra formā, meža aplikāciju neizmanto.

Lietvedībā norādītās koordinātas pārbaudei ir tikai aptuvena norāde, bet inspektors atkarībā no apstākļiem (izcirtums, nav droši apstākļi nokļūšanai līdz mežam u. c.) šo pārbaudes vietu var mainīt līdz 10 km robežās no norādītā punkta atrašanās vietas. Risku izvērtē inspektors, atrodoties uz vietas.

Ja noteiktajā zonā – 10 km attālumā no norādītā punkta – neatrodas cita atbilstoša pārbaudes vieta, inspektors sazinās ar AKD atbildīgo personu.

Viena apsekojuma platība līdz 5 ha. Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

Ievadot KUVIS pieteikumu *Pissodes* spp. paraugu laboratoriskajai testēšanai, pieteikumā norāda visas uzraudzības plānā uzskaitītās sugas:

- *Pissodes fasciatus*,
- *Pissodes nemorensis*,
- *Pissodes nitidus*,
- *Pissodes strobi*,
- *Pissodes terminalis*.

Monochamus spp. slazdus izliek periodā no maija sākuma līdz jūnija beigām atkarībā no kukaiņu aktivitātes konkrētajā gadā. Slazdu iekar atklātā vietā 2–3 metru augstumā. Sānā piestiprina atvērtu feromonu paciņu. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā. Slazdu pārbaudi veic trīs reizes – ik pēc 14 dienām. Trešajā pārbaudes reizē slazdu noņem.

Pārbaudes veic pagastos:

- **Kurzeme** – Sakas, Gaviezes, Vaiņodes, Ģibuļu, Rojas, Popes, Ances, Kalētu, Rumbas, Dunikas, Īves, Balgales, Rendas, Raņķu, Otaņķu, Liepāja, Kursišu, Brocēnu, Kolkas, Tārgales, Ezeres, Vārmes, Lubes, Ugāles, Ziru, Zlēku, Alsungas, Īvandes, Ances, Ķūļciema, Vārves;
- **Vidzeme** – Lejasciema, Drustu, Drabešu, Mārupes, Liepnas, Jaunannas, Beļavas, Valmiera, Priekuļu, Vaives, Nītaures, Jumurdas, Tīrzas, Virešu, Grundzāles, Brantu, Launkalnes, Ilzenes, Apes, Lizuma, Liepupes, Vidrižu, Salacgrīvas, Umurgas, Skultes;
- **Latgale** – Ūdrīšu, Skaistas, Andrupenes, Pildas, Sakstagala, Dekšāres, Vārkavas, Sventes, Demenes, Aglonas, Feimaņu, Nagļu, Rugāju, Kubuļu, Vecumu, Sarkaņu, Kalsnavas;
- **Zemgale** – Dignājas, Elkšņu, Zalves, Kurmenes, Viesītes, Salas, Bikstu, Tērvetes, Īles, Seces, Rubenes, Asares, Kūku;
- **Rīga** – Inčukalna, Suntažu, Mālpils, Engures, Vānes, Krimuldas, Lēdurgas, Zantes, Degoles, Jaunpils, Tumes, Jūrmala, Smārdes, Engures.

9.14.2. Priežu apsekojumi riska zonās

Pārbaudes veic uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic, izmantojot meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24). Gadījumos, kad no laboratorijas tiek saņemts pozitīvs testēšanas pārskats, veic atkārtotu pārbaudi, lai precizētu esošos situāciju. Atkārtoto pārbaudi veic, sastādot pārbaudes aktu papīra formā, meža aplikāciju neizmanto.

Viena apsekojuma platība līdz 4 ha. Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

Ievadot KUVIS pieteikumu *Pissodes* spp. paraugu laboratoriskajai testēšanai, pieteikumā jānorāda visas uzraudzības plānā uzskaitītās sugas:

- *Pissodes fasciatus*,

- *Pissodes nemorensis*,
- *Pissodes nitidus*,
- *Pissodes strobi*,
- *Pissodes terminalis*.

Monochamus spp. (ne-Eiropas) pārbaudes-vietas riska zonās:

4. tabula

Reģions	Robežas tuvumā ar trešo valsti	Vietās, kur ievēd LV prasībām neatbilstošo skuju koksnes koka iepakojamo materiālu iznīcināšanai, to apkārtne	Vairum-tirdzniecības bāzu, noliktavu tuvumā (industriālie rajoni)	Rīgas lidosta	Ostu, staciju tuvējā apkārtne	Muitas noliktavas apkārtne	Pilsētu meži
Rīga		1	1	1	2	2	1
Zemgale		1	2		1		2
Vidzeme		1	1			1	1
Kurzeme			1		3		1
Latgale	2	1	1		1	2	2

Precīzu apsekojuma vietu izvēlas inspektors, izvērtējot situāciju un saskaņā ar vadlīnijās noteiktajām prasībām.

Monochamus spp. slazdus izliek periodā no maija sākuma līdz jūnija beigām atkarībā no kukaiņu aktivitātes konkrētajā gadā. Slazdu iekar atklātā vietā 2–3 metru augstumā. Sānā piestiprina atvērtu feromonu paciņu. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā. Slazdu pārbaudi veic trīs reizes – ik pēc 14 dienām. Trešajā pārbaudes reizē slazdu noņem.

Dendrolimus sibiricus feromonus slazdus izvieto Latgales un Vidzemes reģionu riska zonās, kas noteiktas 3. tabulā. Katrā riska zonā izvieto vienu feromonu slazdu.

Dendrolimus sibiricus slazdu izvietojanas vietas riska zonās:

5. tabula

Reģions	Krievijas robežas tuvumā	Vietās, kur ievēd LV prasībām neatbilstošo skuju koksnes koka iepakojamo materiālu iznīcināšanai, to apkārtne	Muitas noliktavas apkārtne
Vidzeme	1	1	1
Latgale	2	1	2

Slazdus Krievijas robežas tuvumā izvieto:

Vidzeme:

- Alūksnes novads, Veclaicenes pagasts – mežaudzē pie šosejas izvieto vienu slazdu.

Latgale:

- Ludzas novads, Malnavas pagasts – mežaudzē pie šosejas izvietu vienu slazdu;
- Ludzas novads, Briģu pagasts – mežaudzē pie šosejas izvietu vienu slazdu.

Pārējās riska zonās precīzu slazdu izvietojuma vietu izvēlas inspektors, izvērtējot situāciju. *Dendrolimus sibiricus* slazdus izliek jūlija sākumā. Slazdus iekar atklātā vietā 2 m augstumā. Pēc 60 dienām slazdus noņem.

9.14.3. Priežu apsekojumi cīsmās

Pārbaudes veic uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic, izmantojot meža aplikāciju (skatīt informatīvo materiālu Nr. 23 un 24). Gadījumos, kad no laboratorijas tiek saņemts pozitīvs testēšanas pārskats, veic atkārtotu pārbaudi, lai precizētu esošo situāciju. Atkārtoto pārbaudi veic, sastādot pārbaudes aktu papīra formā, meža aplikāciju neizmanto.

Apsekojumu vietas izvēlas inspektors pēc viņam pieejamās informācijas.

Viena apsekojuma platība līdz 2 ha. Hektāru skaitu nevar mainīt, un tas ir obligāti izpildāms, tāpat kā ņemamo paraugu skaits.

Ievadot KUVIS pieteikumu *Pissodes* spp. paraugu laboratoriskajai testēšanai, pieteikumā norāda visas uzraudzības plānā uzskaitītās sugas:

- *Pissodes fasciatus*,
- *Pissodes nemorensis*,
- *Pissodes nitidus*,
- *Pissodes strobi*,
- *Pissodes terminalis*.

Monochamus spp. slazdus izliek periodā no maija sākuma līdz jūnija beigām atkarībā no kukaiņu aktivitātes konkrētajā gadā. Slazdu iekar atklātā vietā, 2-3 metru augstumā. Sānā piestiprina atvērtu feromonu paciņu. Paraugu ņem, atskrūvējot apakšā esošo plastmasas burciņu un pārberot tās saturu citā traukā. Slazdu pārbaudi veic trīs reizes – ik pēc 14 dienām. Trešajā pārbaudes reizē slazdu noņem.

9.14.4. Priežu sēkļu pārbaude

Pārbaudes veic un paraugus ņem čiekuru kaltēs, noskaidrojot čiekuru ieguves vietas, no kurām čiekuri tiek nogādāti uz konkrēto kalti.

Pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jābūt vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Dārzu apsekojumi

9.15.1. Tomātu apsekojumi ražojošos stādījumos

Pārbaudes veic uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudes aktā norāda tomātu stādu izcelsmi, ja iepirkti – no kā, vai ir augu passes. Pārbaudi veic veģetācijas periodā saimniecībās, kurās ir tomātu ražojošie stādījumi. Pārbaudei izvēlas tās saimniecības, kuras:

- nav pārbaudītas 2020. un 2021. gadā;
- ir pēc platības lielākās.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāstāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Ievadot KUVIS pieteikumu līmes vairogu paraugu laboratoriskajai testēšanai, pieteikumā norāda visas uzraudzības plānā uzskaitītās sugas:

- *Thrips palmi*,
- *Liriomyza sativae*,
- *Bactericera cockerelli*,
- *Scirtothrips dorsalis*.

9.15.2. Gurķu, ķirbju, kabaču, arbūzu, meloņu apsekojumi ražojošajās platībās (gan segtās, gan lauka)

Pārbaudes veic uz kaitīgajiem organismiem, kas norādīti uzraudzības plānā.

Pārbaudi veic veģetācijas periodā saimniecībās, kurās ir gurķu, ķirbju, kabaču un arbūzu ražojošie stādījumi (gan siltumnīcās, gan āra platībās). Pārbaudei izvēlas tās saimniecības, kuras:

- nav pārbaudītas 2021. gadā;
- ir pēc platības lielākās.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāstāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Ievadot KUVIS pieteikumu līmes vairogu paraugu laboratoriskajai testēšanai, pieteikumā norāda visas uzraudzības plānā uzskaitītās sugas:

- *Thrips palmi*,
- *Liriomyza sativae*.

Kartupeļu apsekojumi

9.16.1. Pārbaudes *Globodera rostochiensis* un *Globodera pallida* izplatības noteikšanai pārtikas kartupeļu saimniecībās

Pārbaudi veic un paraugus ņem pārtikas kartupeļu audzēšanas saimniecībās saskaņā ar uzraudzības plānu. Pārbaudei izvēlas saimniecības, kurām ir lielākās pārtikas kartupeļu audzēšanas platības un kurās paraugi nav ņemti 2019.–2021. gadā. Ja plānā ir norādīts mazāks paraugu skaits, nekā būtu jāņem no konkrētā lauka, paraugus ņem no visa lauka saskaņā ar metodiku.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāstāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.16.2. Pārtikas kartupeļu pārbaudes

Pārbaudes veic kartupeļu kaitīgo organismu klātbūtnes noteikšanai 2022. gada ražā.

Visās saimniecībās pārbauda prasību par sertificētas sēklas materiāla izmantošanu. Pārbauda arī saimniecības, kas 2021. gadā audzēja desmit un vairāk ha kartupeļu, tika pārbaudītas un tika konstatēts, ka nav ievērota prasība par 10 % sertificētas sēklas materiāla izmantošanu.

Galvenais ir ņemto paraugu skaits.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piem., 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

9.16.3. Pārtikas kartupeļu pārbaudes neregistrētajās saimniecībās

Pārbaudes veic kartupeļu kaitīgo organismu klātbūtnes noteikšanai 2022. gada ražā.

Pārbaudei izvēlas kartupeļu audzētājus, kuri nav reģistrēti Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā. Saimniecībās pārbauda arī prasību par sertificētas sēklas materiāla izmantošanu. Paraugus ņem no katras saimniecībā audzētās šķirnes (nosaukuma).

Galvenais ir ņemto paraugu skaits.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Papildus šo informāciju ievada tabulā par uzraudzības plāna izpildi kārtējam gadam un nosūta AKD līdz 30. decembrim.

Pārbaudes kukurūzas laukos

9.17.1. Pārbaudes kukurūzas laukos

Pārbaudes veic prognožu inspektori kukurūzas laukos uzraudzības plānā norādīto kaitīgo organismu noteikšanai.

Paraugu skaits ir obligāti izpildāms.

Katru pārbaudi piesaista GPS koordinātām, pārbaudes aktā fiksē šo informāciju. Koordinātām jāastāv vismaz no četriem cipariem aiz komata, piemēram, 56.6857, 23.8753. Gadījumos, kad pārbaudes laikā papildus tiek ņemts **paraugs ar simptomiem**, atliek **GPS koordinātu pie katra ņemtā parauga**. Pārbaudes aktu oriģinālus nogādā AKD, un kopijas nosūta uz e-pastu akd@vaad.gov.lv.

Ar kvalitatīvu augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu izmantošanu aizsargāti un audzēti kultūraugi

Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas un lietošanas uzraudzība un kontrole

7.1.1. Pārbaudījumu pieņemšana un apliecību izsniegšana augu aizsardzības jomā

6. tabula

Atlases kritēriji, pārbaudes apraksts		Plānotais skaits
Kopā pārbaudījumu pieņemšana un apliecību izsniegšana augu aizsardzības jomā		2200
Ieplāno, ņemot vērā vidējo skaitu pēdējos trijos gados. Reģionālā nodaļa nodrošina pārbaudījuma pieņemšanu un apliecības izsniegšanu personām, kurām nepieciešama:	profesionālā augu aizsardzības līdzekļu (turpmāk – AAL) lietotāja apliecība darbībām ar otrās reģistrācijas klases AAL	2150
	AAL lietošanas operatora apliecība darbībām ar otrās reģistrācijas klases AAL	
	AAL pārdevēja apliecība	

Ieplāno, ņemot vērā vidējo skaitu pēdējos trijos gados. Augu aizsardzības departamenta Augu aizsardzības līdzekļu uzraudzības daļa (turpmāk – AALUD) nodrošina pārbaudījuma pieņemšanu un apliecības izsniegšanu personām, kurām nepieciešama:	profesionālā AAL lietotāja apliecība darbībām ar pirmās reģistrācijas klases AAL	50
	augu aizsardzības konsultanta apliecība	

7.1.2. Apmācību veicēju uzraudzība

7. tabula

Pārbaucēju apraksts	Plānotais skaits
Ar dienesta rīkojumu apstiprinātas piecas reģionālo nodaļu komisijas, pieci apmācību veicēji, pie kuriem veic pārbaudes un sagatavo ziņojumus.	5

7.1.3. Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes

8. tabula

Atlases kritēriji, pārbaucēju apraksts	Plānotais pārbaucēju skaits	Plānotais augu un augu produktu paraugu skaits
Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes veic pie personām, kuras reģistrētas Lauksaimniecības produktu integrēto audzētāju reģistrā. Lauksaimniecības produktu integrēto audzētāju pārbaudes jāpabeidz līdz 15. septembrim. Pārbaucēju veikšanas laiki: - aktīvākajā kultūraugu augšanas periodā – ražas veidošanās laikā un līdz laikam, kamēr kultūraugs vēl ir uz lauka; - dārzeņiem un augļaugiem, kas ir agrai izplatīšanai, pārbaudes var sākt veikt jau maijā pie personām, kas nepretendē uz atbalsta maksājumu “Vidi saudzējošas metodes dārzkopībā” (VSMD); - kultūraugiem, kuri dod vairākas ražas gadā, pārbaudi vēlams veikt, sākot ar martu (siltumnīcas).	570	35

7.1.4. AAL lietošanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes

9. tabula

Pārbaucēju sadalījums	Atlases kritēriji	Plānotais pārbaucēju skaits	Plānotais augu un augu produktu paraugu skaits
Kopā AAL lietošanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes		1043	261
Kopā paredzētās AAL lietotāju pārbaudes		438	151 (t.sk., operatīvo)

			pārbaužu ietvaros)
Paredzētās AAL lietotāju pārbaudes (izvēlas Vispārējās uzraudzības daļa)	Katrai saimniecībai, kurai ir paredzētā pārbaude, labākais pārbaužu veikšanas laiks ir tas laiks, kad saimniecībā dominējošajam kultūraugam ir periods, kad visvairāk var parādīties kaitīgie organismi un kuru ierobežošanai saimniecība, iespējams, ir pieņēmusi lēmumu lietot AAL (10. tabula).		
	Saimniecības, kurām iepriekšējā gadā konstatēti maznozīmīgi un būtiski pārkāpumi AAL lietošanas pārbaudēs un būtiski pārkāpumi savstarpējās atbilstības prasību pārbaudēs.	25	Konkrēts paraugu skaits nav nosakāms, tā ir daļa no kopējā paraugu skaita paredzēto un operatīvo pārbaužu ietvaros (151)
	Pēc saimniecībā audzējamiem pamata kultūraugiem. Atlasa primāri tās saimniecības, kurās AAL lietošanas pārbaude nav vispār bijusi, bet obligāts nosacījums – pārbaude nav bijusi pēdējo trīs gadu laikā. Pārbaužu izpilde nav obligāta, ja pārējās AAL lietotāju pārbaudes veiktas vairāk, nekā plānots.	269	
	Saimniecību pārbaudes, kuru teritorijās audzējamo kultūraugu lauki nepieguļ virszemes ūdensobjektiem. Ja, veicot dokumentācijas un noliktavas pārbaudi, ir aizdomas par iespējamām neatbilstībām, tad paredz pārbaudi nākamā gada aktīvajā kultūraugu audzēšanas sezonā. Pārbaudes veicamas 4. ceturksnī.	48 (katram inspektoram trīs pārbaudes)	
Paredzētās AAL lietotāju pārbaudes (izvēlas inspektors)	Vērtējot situācijas par iespējamu neatbilstību: - ja pamana laukus, kur lieto AAL un kas atrodas pie virszemes ūdensobjekta, piemēram, aizdomas par aizsargjoslu neievērošanu vai ierobežojumu neievērošanu, kas noteikti AAL marķējumā); - ja pamana vizuālas AAL lietojuma pazīmes, kas liecina par iespējamu neatbilstību, piemēram, apvītuši augi, nodzeltējusi grāvja mala; - ja notiek AAL lietošana, kas ir agronomiski nepamatota (kultūraugam tajā laikā vairs neko nelieto). Inspektors faktu konstatēšanas brīdī noskaidro vietas koordinātas un, pamatojoties uz koordinātām, pie Vispārējās uzraudzības daļas noskaidro saimniecību, kurā pēc tam veic pārbaudi (obligāti apseko kultūraugu, teritoriju, kur iepriekš bija konstatēts, ka veikta AAL lietošana vai jau ir pazīmes par AAL lietošanu, piemēram, pie virszemes ūdensobjektiem). Saimniecības, par kurām reģionālās nodaļas ir sniegušas norādi par nepieciešamību veikt pārbaudi (ja iepriekšējā gada jebkuru pārbaužu laikā ir iegūta informācija vai konstatēti fakti par iespējamu augu aizsardzības jomas neatbilstību).	48 (katram inspektoram trīs pārbaudes)	

	No dienesta pieejamiem reģistriem vai informācijas, kas iegūta citā veidā: - puķu, stādu audzētavas; - komersanti (piemēram, pilsētu komunālie uzņēmumi, namu pārvaldnieki un citi), kas apsaimnieko sabiedriskās (ne lauksaimniecībā izmantojamās) teritorijas, privāto māju teritorijas, publiskas sporta pasākumu vietas – golfa laukumi (kur sporta veids aizņem lielas teritorijas), parki, citi apstādījumi.	16 (katram inspektoram viena pārbaude)	
	No iepriekšējā gada pārbaudēm – saimniecības, kas sniedz AAL lietošanas pakalpojumus (smidzināšana, kodināšana).	16 (katram inspektoram viena pārbaude)	
	Pirmās klases AAL pakalpojumu sniedzēji (fumigētāji) (izvēlas AALUD kopā ar reģionālo nodaļu un inspektoru, kas veiks pārbaudi).	16 (katram inspektoram viena pārbaude)	
Operatīvās pārbaudes	Kopā operatīvās pārbaudes	200	151 (t.sk., paredzēto pārbaužu ietvaros)
	Pārbaudes veic: - uz iegūtas informācijas pamata par iespējamu neatbilstību; - ja saimniecībai ir nepieciešams atzīt citas valsts AAL lietošanas iekārtas pārbaudi, bet nevar nodrošināt dokumentāciju (pirkuma dokuments utt.). Pārbaudi veic, pamatojoties uz AALUD norādījumiem; - ja ir situācijas, kad pieņemts negatīvs lēmums attiecībā uz AAL lietošanu (AAL svītrots no reģistra un ir informācija par atlikumiem, analizēts AAL sastāvs, konstatēta neatbilstība utt.); - uz iegūtas operatīvas informācijas pamata par nepareizu AAL lietošanu, veicot citas pārbaudes; - uz saņemto ziņojumu pamata; - citos iepriekš minētos gadījumos.	200	Konkrēts paraugu skaits nav nosakāms, tā ir daļa no kopējā paraugu skaita paredzēto un operatīvo pārbaužu ietvaros (151)
AAL lietotāju pārbaudes darbīgo vielu glifosātu saturošo AAL lietojuma kontrolei	Kopā AAL lietotāju pārbaudes darbīgo vielu glifosātu saturošo AAL lietojuma kontrolei	100	100
	Paraugu ņemšana no graudaugiem, rapša, griķiem un citiem kultūraugiem saimniecībās, kur glifosātu saturošs AAL ir lietots pirms ražas novākšanas.	50	50
	Paraugu ņemšana no graudaugiem, rapša, griķiem un citiem kultūraugiem saimniecībās, kur ir iegādāts vai lietots glifosātu saturošs AAL, vai ir aizdomas par tāda AAL lietošanu.	50	50
AAL savstarpējās atbilstības obligāto	Katrai saimniecībai, kurai ir paredzētā pārbaude, labākais pārbaužu veikšanas laiks ir tas laiks, kad saimniecībā dominējošajam kultūraugam ir periods, kad visvairāk var parādīties kaitīgie organismi un kuru ierobežošanai saimniecība, iespējams, ir pieņēmusi lēmumu lietot AAL (10. tabula).		

pārvaldības prasību pārbaudes	Pārbaudes jāpabeidz līdz pārbaudes gada 1. oktobrim.		
	Kopā AAL savstarpējās atbilstības obligāto pārvaldības prasību pārbaudes	305	10
	Saimniecības savstarpējās atbilstības prasību pārbaudēm saskaņā ar dienestā apstiprinātiem kritērijiem atlasa Vispārējās uzraudzības daļa, pamatojoties uz kārtējā gada rīkojumu par kārtību personu atlasei savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību izpildes pārbaudēm.	305	10

Saimniecību atlasīti pēc jebkura kritērija pārbaudēm veic tā, lai:

- atlasītajā saimniecību kopā saimniecības būtu pārstāvētas pēc iespējami dažādiem atlasē kritērijiem;
- saimniecībā nebūtu vispār bijusi pārbaude AAL lietošanas jomā vai arī pēdējo trīs gadu laikā;
- saimniecības atrašanās vieta būtu pēc iespējas tuvāk inspektora atrašanās vietai.

Veicot pārbaudes, īpašu uzmanību pievērš AAL:

- kuri svītroti no reģistra, to izlietošanas beigu termiņam;
- kuriem pārvērtēšanas procesā apstiprinātas izmaiņas iepriekš reģistrēto AAL lietojumā, un kuri jālieto saskaņā ar jauno lietojumu;
- kuriem noteikti lietošanas ierobežojumi attiecībā uz darbīgo vielu;
- kuriem izsniegtas atļaujas mazajam lietojumam – darbības jomas paplašināšana veikta saskaņā ar Regulas (EK) 1107/2009 51. pantu – atļaujas;
- ierobežojumiem attiecībā uz virszemes ūdensobjektiem;
- kuru lietojumā, lai aizsargātu izdīgušus vai neizdīgušus kultūraugus un citus ar lietojumu nesaistītos uzdīgušus vai neuzdīgušus augus, ir jāievēro aizsargjosla līdz blakus laukam un/vai lauksaimniecībā neizmantojamai zemei;
- lietošanai, kuru darbīgā viela ir glifosāts.

Lai pārliecinātos par AAL pareizu lietošanu, nepieciešamības gadījumā ņem augu vai augu produktu paraugus. Visu veidu AAL pārbaudēs iegūst informāciju par AAL, kas satur darbīgo vielu glifosātu. Pārbaudes veic, kad pārbaudāmās teritorijas kultūraugiem ir aktīvākais AAL lietošanas laiks (10. tabula).

Informācija par:

- Latvijā reģistrētajiem AAL informācija pieejama dienesta tīmekļvietnē > Reģistri > Augu aizsardzība > Augu aizsardzības līdzekļu saraksts;
- izmaiņām izplatīšanā un lietošanā pieejama KUVIS sadaļā: AAD > AALR > AAL inspektoru faili > citi dokumenti.

Optimālais pārbaudžu veikšanas laiks atkarībā no kultūraugiem

10. tabula

Kultūrauga nosaukums	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ziemas rapsis					X			X	X	X		
Vasaras rapsis					X							
Lauka pupas					X	X						
Zirņi					X	X						
Zemenes						X						

Sīpolaugi						X							
Griķi									X				
Kartupeļi						X	X						
Burkāni						X							
Kāposti						X							
Augļu koki un ogulāji							X	X					
Vasarāju graudaugi					X	X							
Ziemāju graudaugi					X	X			X	X			

Augu aizsardzības jomas pārbaūžu veikšanas optimālais laiks

11. tabula

Pārbaudes veids		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
AAL izplatīšana	Operatīvā pārbaude izplatīšanas vietā, kur atrodas AAL, kuru marķējumā ir norādīta noteikta uzglabāšanas temperatūra, ja āra temperatūra ir pazemināta	X	X									X	X	
	Izplatīšanas vietas atbilstības pārbaudes pie komersantiem, kas vēlas saņemt speciālo atļauju (licenci)	X	X	X	X	X				X	X			
	AAL marķējuma pārbaudes		X	X	X	X				X				
	AAL kam beidzies derīguma termiņš, paraugu ņemšana	X	X	X	X	X							X	X
	AAL paraugu ņemšana kvalitātes pārbaudei			X	X	X				X				
	AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību pārbaude			X	X	X				X	X			
AAL lietošana	AAL lietošanas normatīvo aktu prasību pārbaudes				X	X	X	X	X	X	X	X	X	
	Augu aizsardzības jomas savstarpējās atbilstības obligātās pārvaldības prasību pārbaudes					X	X	X	X	X				
	Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas pārbaudes (pie personām, kas saņem maksājumus, piedalās programmā "Skolas auglis" vai marķē produkciju ar "Zaļo karotīti", vai citos gadījumos)		X	X	X	X	X	X	X	X				
Augu un augu produktu paraugu ņemšana	Rapša, graudaugu un griķu paraugu ņemšana AAL darbīgās vielas glifosāta atliekvielu pārbaudei laikā pirms ražas novākšanas								X	X	X			
	Citos gadījumos ņemamie augu un augu produktu paraugi					X	X	X	X	X				
	Augu un augu produktu paraugi no personām, kas ir		X	X	X	X	X	X	X					

	Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā saskaņā ar dienestā apstiprinātiem kritērijiem												
Monitorings	Monitorings AAL atliekvielu noteikšanai ūdenī un vidē				X	X	X	X	X	X	X		

X - Pārbaudes veida aktīvākais veikšanas laiks

7.1.5. AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes

12. tabula

Pārbažu sadalījums	Atlases kritēriji, pārbažu apraksts	Plānotais pārbažu skaits
Kopā AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes		232
AAL izplatīšanas vietu atbilstības pārbaudes speciālas atļaujas (licences) saņemšanai	Pārbaudes veic, pamatojoties uz AALUD informāciju, kas tiek nosūtīta, ja ir saņemts pieteikums no komersanta licences saņemšanai. Plānojot pārbažu skaitu, ņem vērā pēdējos trīs gadus.	15
AAL marķējuma teksta atbilstības pārbaudes	Kopā AAL marķējuma teksta atbilstības pārbaudes	35
	AALUD veidojot pārbaudāmo AAL marķējuma teksta sarakstu, ņem vērā uz risku balstītus kritērijus. AAL marķējuma teksta pārbaudes izvēlas no AAL, kas ir ievietoti <i>Google</i> tīmekļvietnes tabulā.	31
	AALUD nozīmē marķējuma teksta pārbaudes, kuru nepieciešamību nosaka informācija: - kas iegūta no komersantu iesniegtiem sertifikātiem VAAD (kuri iesniegti VAAD septiņas dienas pēc ieviešanas valstī); - iegūta citādi.	4
AAL licencēto tirdzniecības vietu pārbaudes	Kopā AAL licencēto tirdzniecības vietu pārbaudes:	147
	Pārbaudes veic tirdzniecības vietā, kur pastāv iespēja, ka AAL var tikt uzglabāts pie pazeminātas vai paaugstinātas gaisa temperatūras, kas var negatīvi ietekmēt AAL kvalitāti (ziemas un vasaras periodā, vismaz trīs pārbaudes reģionā). Pārbaudes ir obligātas, ja iestājas minētie nosacījumi.	15
	Pārbaudes pie 1., 2., 3. reģistrācijas klases AAL ievērojumiem – izplatītājiem veic: - pirmajā pusgadā pie visiem ievērojumiem – izplatītājiem (vēlams veikt no februāra vidus līdz maija vidum); - otrajā pusgadā pie tiem ievērojumiem – izplatītājiem, ko norādījusi AALUD (vēlams veikt no septembra vidus līdz novembra vidum). Pārbažu laikā inspektori pārbauda situāciju ar AAL, kuriem 2021. gadā inspektori piedalījās parauga paņemšanā, bet komersanti par tiem neiesniedza iesniegumu AALUD, lai saņemtu lēmumu par tālāko rīcību ar šiem AAL. Informāciju sniedz AALUD.	132
	Pārbaudes veic pie tiem izplatītājiem, kuri iepriekšējā gadā ir saņēmuši speciālas atļaujas (licences).	
	Pārbaudes veic tajās AAL izplatīšanas vietās, kurām iepriekšējā gadā nav bijusi pārbaude.	

	Pārbaudes veic pie 1., 2., 3. reģistrācijas klases AAL izplatītājiem, kuriem iepriekšējā gadā ir konstatēti maznozīmīgi un būtiski pārkāpumi. Pārbaudi plāno veikt tajā laikā, kad iespējams pārbaudīt iepriekšējā gadā konstatēto neatbilstību novēršanu.	
Komersantu iesniegto pārskatu par lietotājiem izplatītajiem AAL apjomiem pārbaudes	Pārbaudes veic pie trīs AAL izplatītājiem, katras reģionālās nodaļas teritorijā "Pārskata par iepriekšējā gadā izplatītiem AAL" pārbaudei. Trešajā ceturksnī sarakstu sniedz AALUD.	15
Operatīvās pārbaudes	Operatīvās pārbaudes veic jebkurā licencētā izplatīšanas vietā, ja ir saņemta jebkāda veida informācija vai veicot AAL uzraudzību iegūta informācija par iespējamu normatīvo aktu prasību pārkāpumu, ieskaitot konstatētus neatbilstošus sludinājumus (ss.lv, Facebook, vietējos sludinājumos u.c.) ar mērķi, lai novērstu nelegālo AAL izplatīšanu un lietošanu, kā arī, ja: <ul style="list-style-type: none"> - ir aizdomas, ka vieta, kurai ir izsniegta speciālā atļauja (licence), kādu laiku nav nodarbojusies ar AAL izplatīšanu, bet ir atsākusi to darīt; - ir situācijas, kad pieņemts negatīvs lēmums attiecībā uz AAL izplatīšanu; - AALUD nozīmētas pārbaudes, kuru nepieciešamību nosaka informācija: <ul style="list-style-type: none"> - kas iegūta no komersantu iesniegtiem sertifikātiem dienestā (kuri iesniegti dienestā septiņas dienas pēc ievešanas valstī) vai iegūta citādi; - un citos neminētos gadījumos. 	20

7.1.6. AAL, kam beidzies derīguma termiņš, paraugu ņemšana

13. tabula

Atlases kritēriji, pārbaūžu apraksts	Plānotais paraugu skaits
AAL paraugu ņemšanu, kuriem beidzies derīguma termiņš, plāno, ņemot vērā vidējo paraugu skaitu par iepriekšējiem trīs gadiem. AALUD sagatavo tabulu par AAL paraugiem, kam beidzies derīguma termiņš, kuru ņemšanā inspektori ir piedalījušies. Tabulu ievieto Google tīmekļvietnes tabulā. Inspektors par katru ņemto paraugu nekavējoties ieraksta informāciju tīmekļvietnes tabulā	150

7.1.7. AAL darbīgo vielu paraugu ņemšana to reģistrācijas nosacījumu atbilstības pārbaudei (AAL kvalitātes laboratoriskā testēšana)

14. tabula

Atlases kritēriji, pārbaūžu apraksts	Plānotais paraugu skaits
Pārbaudes veic AAL izplatīšanas vietās, kuras saņēmušas speciālās atļaujas (licences) un jebkurā citā vietā, par kuru ir saņemta informācija par iespējamu neatbilstību. Google tīmekļvietnes tabulā saskaņā ar kritērijiem norādīti AAL, kas jāņem kvalitātes kontrolei. Inspektors ņem paraugus no tiem AAL, kas paredzēti plānā, ņemot vērā, ka AAL:	14

<ul style="list-style-type: none"> - iepakojuma lielums nedrīkst būt lielāks par pieciem vai desmit litriem vai kilogramiem; - derīguma termiņš nebeidzas plāna gadā; - partijas lielums – vismaz 50 iepakojumi (var būt izņēmumi); - paraugu ņem no jebkuras izplatīšanas vietas vai citas vietas, kur konstatēta AAL neatbilstība normatīvo aktu prasībām. <p>Cenšas neņemt paraugus no:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tādiem AAL, kas ir nelielos apjomos un kas kaitīgo organismu ierobežošanai ir jālieto tūlīt vai tuvākajā laikā; - tādas AAL partijas, no kuras paraugs jau ir paņemts. 	
--	--

Informāciju par izplatīšanas vietām, kas saņēmušas speciālās atļaujas (licences), var iegūt:

- dienesta tīmekļvietnē > Reģistri > Licencēto augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas vietu saraksts;
- KUVIS licencēto augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas vietu sarakstu sava reģiona robežās iespējams atlasīt sadaļā: AAD > AALA > AAL licenču gada situācijas atskaite.

Informācija par:

- Latvijā reģistrētajiem AAL pieejama dienesta tīmekļvietnē > Reģistri > Augu aizsardzība > AAL saraksts;
- izmaiņām izplatīšanā un lietošanā pieejama KUVIS sadaļā: AAD > AALR > AAL inspektoru faili > citi dokumenti. Lai atlasītu jaunāko informāciju par kārtējo gadu, ir jānorāda gads, par kuru nepieciešams iegūt informāciju (datums, kuru nevar izmainīt, netraucē meklēšanai).

Mazināti augu aizsardzības līdzekļu radītie riski un ietekme uz cilvēku veselību un vidi, lietojot vidi saudzējošo integrēto augu aizsardzības sistēmu

7.2.1. Nelegālo augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas un lietošanas novēršana Latvijā (tirgus pārbaudes)

15. tabula

Atlases kritēriji, pārbauzu apraksts	Plānotais pārbauzu skaits	Plānotais paraugu skaits
<p>Operatīvās pārbaudes veic jebkurā vietā, ja ir saņemta jebkāda veida informācija vai veicot AAL uzraudzību iegūta informācija par iespējamu normatīvo aktu pārkāpumu, ieskaitot konstatētus neatbilstošus sludinājumus (ss.lv, Facebook, vietējos sludinājumos u.c.) ar mērķi novērst nelegālo AAL izplatīšanu un lietošanu.</p> <p>Tie var būt tirgi, saimniecības (AAL lietotāji), būvmateriālu, lauksaimniecības preču veikali, izstādes, veterinārās aptiekas u.c. neminētas vietas.</p>	45	9

7.2.2. AAL lietošanas kontrole īpaši aizsargājamās dabas teritorijās

16. tabula

Atlases kritēriji	Plānotais pārbauzu skaits	Plānotais paraugu skaits
Saimniecības, kuras atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (ĪADT), t.sk., kurās noteikti ierobežojumi attiecībā uz AAL lietošanu.	200	Nepieciešamības gadījumā ņemt paraugu 7.1.4. plāna pozīcijas noteikto paraugu ietvaros

7.2.3. Monitorings AAL atliekvielu noteikšanai ūdenī un vidē

17. tabula

Atlases kritēriji	Plānotais pārbaūžu skaits	Plānotais ūdens paraugu skaits
Objekti, kuros veic monitoringu AAL atliekvielu noteikšanai ūdenī un vidē. Sarakstu ar objektiem sagatavo AALUD sadarbībā ar reģionālajām nodaļām (par paraugu ņemšanas vietām izvēlas tās, kuras atrodas tuvu lauksaimniecībā izmantojamām platībām).	30	30

Mēslošanas līdzekļu un substrātu aprites un mēslošanas līdzekļu lietošanas kontrole un uzraudzība

7.4.1. Mēslošanas līdzekļu un substrātu aprites vietu pārbaudes

Pārbaūžu skaits: 100

Gada laikā reģionālās nodaļas teritorijā jāpārbauda:

1. uzņēmumi, kuri 2021. gadā pirmo reizi reģistrējuši, pieteikuši uzskaitē vai iekļāvuši paziņoto mēslošanas līdzekļu (turpmāk arī – ML) un substrātu (turpmāk arī – SB) sarakstā kādu ML vai SB (jauni uzņēmumi, kas ir atbildīgi par ML laišanu aprītē);
2. kaļķošanas materiālu – kurtuvju pelnu ražotāji, kuru reģistrētajiem pelniem 2021. gadā bija konstatētas kvalitātes neatbilstības;
3. ML un SB ražošanas, iepakojšanas (pārpakošanas) un vairumtirdzniecības vietas, kurās pēdējo divu gadu laikā nav veiktas pārbaudes;
4. ne mazāk kā četras mazumtirdzniecības vietas, kurās tiek tirgoti ML – sprāgstvielu prekursori (saskaņā ar tirgotāju iesniegumiem, skatīt tīmekļvietnes *Google* dokumentu);
5. divas tirdzniecības vietas, kas izvietotas tirgus teritorijās un kurās pēdējo divu gadu laikā nav veiktas pārbaudes;
6. tirdzniecības vietas, ja par tām dienestā ir saņemta sūdzība (operatīvā pārbaude).

Veicot pārbaudi pie personas, kas ir atbildīga par ML laišanu aprītē, pārbauda ML un SB marķējuma teksta atbilstību **reģistrācijai** vai **atzīšanai** iesniegtajam tekstam.

ML un SB aprites vietu plānveida pārbaudes pabeidz līdz 1. decembrim.

Optimālais pārbaūžu veikšanas laiks – 18. tabulā.

7.4.2. Mēslošanas līdzekļu un substrātu kontroles paraugu ņemšana

Paraugu skaits: 80

ML un SB kontroles paraugu ņemšanu veic **vienlaicīgi** ar aprites vietas pārbaudi. **Plānveida paraugu ņemšanu EK ML beidz līdz 1. jūlijam, pārējiem ML un SB - līdz 1. decembrim.**

Paraugus ņem pie personas, kas ir **atbildīga par konkrētā ML vai SB laišanu aprītē** (ražotājs, ievadējs, iepakotājs). Izņēmums – ja ML un SB ir reģistrējis, pieteicis uzskaitē vai iekļāvis paziņoto ML un SB sarakstā ārvalstu ražotājs – paraugu ņem pie tirgotāja.

ML un SB paraugu ņem, pirmkārt, saskaņā ar šādiem riska kritērijiem:

1. kaļķošanas materiāli:
 - a) kurtuvju pelni, kuri reģistrēti 2021. gadā;
 - b) kurtuvju pelni, kuriem 2021. gadā bija konstatētas kvalitātes neatbilstības;

- c) kurtuvju pelni, kuriem paraugi nav ņemti pēdējos divos gados;
2021. gadā KUVIS mēslošanas līdzekļu valsts reģistrā vai paziņoto mēslošanas līdzekļu sarakstā iekļautie organiskie un oragnominerālie ML un SB, pirmkārt dzīvnieku izcelsmes izejvielas saturošie un kuriem nav ņemti paraugi pēdējos divos gados;
 3. pamatojoties uz reģionālajā nodaļā saņemtu sūdzību par iespējamo ML kvalitātes neatbilstību deklarētajai kvalitātei;

ML un SB paraugus ņem pie personām, kas ir atbildīgas par ML un SB laišanu aprītē – pie reģionālās nodaļas teritorijā esošajiem ML un SB ražotājiem, ievēdēju tirdzniecības vietās un pie iepakotājiem, ievērojot šādus principus:

- proporcionālītātes principu starp uzņēmumiem;
- konkrētajam uzņēmumam vai ML un SB paraugs nav ņemts iepriekšējā gadā.

7.4.3. Mēslošanas līdzekļu lietošanas un tās dokumentācijas uzraudzība īpaši jutīgajās teritorijās savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību ietvaros

Pārbažu skaits: 80

Pārbaudes veic pie personām (Lauku atbalsta dienesta klientiem):

- kas ir atlasītas savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību ievērošanas pārbaudēm saskaņā ar dienestā apstiprinātiem kritērijiem;
- kurām iepriekšējā gadā SA pārbaudēs ir konstatētas maznozīmīgas neatbilstības.

Savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību ievērošanas pārbaudes **pabeidz līdz**

1. oktobrim.

Optimālais pārbažu veikšanas laiks norādīts 18. tabulā.

7.4.4. Mēslošanas līdzekļu lietošanas pārbaudes, pamatojoties uz personu iesniegumiem

Pārbažu skaits: 45

Pārbaudes veic visu gadu – pamatojoties uz personu sūdzībām par normatīvo aktu prasību neievērošanu, lietojot ML.

Mēslošanas līdzekļu lietošanas uzraudzība, lai novērstu lauksaimnieciskās darbības izraisītu ūdens, augsnes un gaisa piesārņojumu

7.5.1. Mēslošanas līdzekļu lietošanas uzraudzība

Pārbažu skaits: 70

Saskaņā ar reģionālo nodaļu gada plānu pārbaudes veic saimniecībās (atlasī veic Vispārējās uzraudzības daļa), kurās:

- iepriekšējā gadā, pamatojoties uz sūdzībām, konstatēti būtiski pārkāpumi kūtsmēsļu izmantošanā;
- saimniecībās, kurās iepriekšējā gadā nav veikta pārbaude un kuras apsaimnieko 20 ha LIZ un vairāk, atlasot pēc lauksaimniecības dzīvnieku blīvuma DV/ha, virzienā no lielākā blīvuma uz mazāko.

Mēslošanas līdzekļu lietošanas pārbaudes **pabeidz līdz 1. decembrim.**

Optimālais pārbažu veikšanas laiks norādīts 18. tabulā.

Optimālais pārbažu veikšanas laiks ML uzraudzības jomā

18. tabula

Pārbaudes veids		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ML un SB aprites vietas pārbaudes un paraugu ņemšana	(7.4.1.) ML un SB aprites vietu pārbaudes			X	X	X	X	X	X	X	X	X	
	(7.4.2.) ML un SB kontroles paraugu ņemšana			X*	X*	X*	X*	X	X	X	X	X	
ML lietošanas pārbaudes	(7.4.3.) ML lietošanas un tās dokumentācijas uzraudzība ĪJT savstarpējās atbilstības obligāto pārvaldības prasību ietvaros		X	X			X	X	X	X			
	(7.4.4.) ML lietošanas pārbaudes, pamatojoties uz personu iesniegumiem (operatīvās pārbaudes)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	(7.5.1) ML lietošanas uzraudzība, lai novērstu lauksaimnieciskas darbības izraisītu ūdens, augsnes un gaisa piesārņojumu			X	X	X	X	X	X	X	X	X	

X* - EK ML

Nodrošināta sēkļu un augu šķirņu aprites uzraudzība un kontrole

Nodrošināta uz klientu orientēta pakalpojumu sniegšana sēkļu aprites jomā, ievērojot normatīvo aktu prasības

8.1.6. Sēkļu aprites uzraudzība (operatīvās pārbaudes)

Pārbažu skaits: 20

Pārbažu veidi:

1. Saņemta sūdzība par normatīvajam regulējumam neatbilstošu sēkļu tirdzniecību.
2. Dienests, veicot citas funkcijas, konstatējis sēkļu aprites pārkāpumu.
3. Saņemtās informācijas par neatbilstošu sēkļu tirdzniecību, izmantojot virtuālās e-tirdzniecības platformas, pārbaude.

1. Saņemta sūdzība par normatīvajam regulējumam neatbilstošu sēkļu tirdzniecību

Ja saņemta informācija par normatīvajam regulējumam neatbilstošu sēkļu tirdzniecību:

- vaļēju (nesaiņotu) sēkļu tirdzniecība, izņemot sēklaudzēšanas un sēkļu tirdzniecības noteikumos noteiktajos gadījumos;
- normatīvajam regulējumam neatbilstošu sēkļu tirdzniecība (piemēram – nesertificētas sēklas, vai attiecīgos gadījumos – atbilstoši nepārbaudītas sēklas);
- sēkļu partiju tirdzniecība, kurām ir beidzies tirdzniecības termiņš;
- sēkļu partiju tirdzniecība, kurām ir beidzies uz marķējuma saiņotāja norādītais derīguma termiņš, ja vien tas nenotiek sēklaudzēšanas un sēkļu tirdzniecības noteikumos minētajā kārtībā;
- sēkļu saiņojumu bez atbilstošas etiķetes vai marķējuma un sēkļu pavaddokumenta, ja tāds nepieciešams saskaņā ar sēklaudzēšanas un sēkļu tirdzniecības noteikumiem, tirdzniecība;

- Latvijas augu šķirņu katalogā vai kādā no Eiropas Savienības kopējiem šķirņu katalogiem neiekļautu šķirņu tirdzniecība.

Ja saņemta sūdzība vai informācija par neatbilstošu sēklu tirdzniecības procesa veikšanu, tā tiek reģistrēta dienesta rīkojumā “Par kārtību, kādā tiek apkopota informācija par saņemtajām sūdzībām Valsts augu aizsardzības dienesta kompetencē esošajās jomās” noteiktajā kārtībā, tiešsaistes tabulā “Informācija par saņemtajām sūdzībām Valsts augu aizsardzības dienestā 2022. gadā”:

- izvērtē saņemto informāciju un iegūtos faktus;
- veic pārbaudi, sastādot pārbaudes aktu;
- nepieciešamības gadījumā ņem sēklu materiāla paraugu (ja sūdzība tiek reģistrēta un sastādīts pārbaudes akts, par paraugu ņemšanu un laboratorisko analīzi rēķinu neizraksta);
- ja ņemts paraugs, pēc laboratorijas rezultātu iegūšanas informē iesaistītās personas par rezultātiem.

2. Dienests, veicot citas funkcijas, konstatējis sēklu aprites pārkāpumu

Pēc pārkāpuma fakta konstatācijas (piemēram, saiņotāju uzraudzības pārbaudē, vai sniedzot pakalpojumu vidējā sēklu paraugu noņemšanas laikā, konstatēts pārkāpums) tas netiek ignorēts, bet tiek uzsākta operatīvā pārbaude.

Ja nepieciešams – iegūtos materiālus nodod citam reģionam

3. Saņemtās informācijas par neatbilstošu sēklu tirdzniecību, izmantojot virtuālās e-tirdzniecības platformas, pārbaude

Saņemtās informācijas par neatbilstošu sēklu tirdzniecību, izmantojot virtuālās e-tirdzniecības platformas (piemēram, ss.lv, *Facebook* vai jebkurā citā virtuālās vides platformā), pārbaude.

Sava reģiona ietvaros regulāri vienu reizi nedēļā (katru nedēļu cits reģiona inspektors) pārskata sludinājumus, kas publicēti sludinājumu portālā ss.lv, *Facebook* platformā un vietējos reģionālajos laikrakstos.

- Konstatējot normatīvo aktu prasībām neatbilstošos sludinājumus (piemēram, piedāvā kodinātus graudus, iztīrītus graudus vai graudus, kas piemēroti sējai) informāciju reģistrē tiešsaistes tabulā “Informācija par sludinājumu portālā ss.lv publicētajiem sludinājumiem, kuros konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi sēklas materiāla tirdzniecībā (2022. gads)”.
- Reģistrē katru konstatēto sludinājumu, iegūstot precīzu statistiku, ko izmantot sabiedrības, Zemkopības ministrijas u.c. institūciju informēšanai.
- Ja, pārskatot vietējo laikrakstu, virtuālās vides platformas, konstatē pārkāpumus, sazinās ar sludinājumā norādītajām kontaktpersonām un izskaidro jomas normatīvo aktu prasības, aicinot novērst neatbilstošu sludinājumu publicēšanu saskaņā ar “Konsultē vispirms” principu.
- Inspektors pārliecinās, vai pārkāpums ir novērsts (izdzēsts sludinājums, precizēts sludinājuma teksts).
- Ja, pārskatot virtuālās vides, platformas konstatē neatbilstību, ko persona nenovērš (nedzēs sludinājumu, neprecizē sludinājuma tekstu utt.), inspektors ziņo virtuālās platformas turētājam, piemēram, ss.lv, par pārkāpumu, norādot sludinājuma dzēšanas pamatojumu (normatīvo aktu prasības, kas ir pārkāptas).
- Ja šādi sludinājumi tiek ievietoti atkārtoti, noteikto operatīvo pārbaudi ietvaros veic fizisku pārbaudi, nepieciešamības gadījumā arī kontrolpirkumu. Kontrolpirkums nav obligāts, ja redzams, ka materiāls ir nesertificēts (nav etiķetes vai neatbilstošas etiķetes) un persona nespēj uzrādīt dokumentus.

- Sastāda pārbaudes aktu (pielikumā pievienojot pierādījumus, piemēram, foto ar neatbilstošo etiķeti) un uzsāk administratīvā pārkāpuma procesu.

8.1.7. Nelielo ES sēklu saiņojumu saiņotāju un lopbarības augu maisījumu sagatavotāju darbības uzraudzība

Pārbažu skaits: 15

Pārbažu veidi:

1. Lopbarības augu sēklu maisījumu sagatavošana (ražošana);
2. Dārzeņu sēklu saiņošana nelielajos ES sēklu saiņojumos.

1. Lopbarības augu sēklu maisījumu sagatavošanas (ražošanas) pārbaude

Pārbaudi veic pie katra maisījuma sagatavotāja, kas deklarējis šo darbību Ministru kabineta 17.02.2009. noteikumu Nr. 152 "Lopbarības augu sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības noteikumi" 110.2. punktā noteiktajā kārtībā:

Lopbarības sēklu maisījumu gatavotāji 01.02.2022.

19. tabula

Nr.	Kods	Nosaukums, reģistrācijas Nr.	Adrese
Kurzeme			
1	34003	Liepājas rajona Bunkas pagasta zemnieku saimniecība "SAULES", 52101021951	Saules iela 8, Tadaīki, Bunkas pag., Dienvidkurzemes nov., LV-3446
2	34103	Priekules novada Bunkas pagasta zemnieku saimniecība "IMANTAS", 42101024886	"Imantas", Bunkas pag., Dienvidkurzemes nov., LV-3446
3	34101	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "KRASTMAĻI SĒKLAS", 42103047169	"Krustmaļi", Dunalka, Dunalkas pag., Dienvidkurzemes nov., LV-3452
4	38015	Saldus rajona Jaunlutriņu pagasta zemnieku saimniecība "KĪVELĪ", 48501001046	"Ķiveļi", Jaunlutriņu pag., Saldus nov., LV-3876
Latgale			
1	57012	Ludzas rajona Zvirgzdenes pagasta zemnieku saimniecība "EZERLĪCI", 46801003866	Lucmuiža, Zvirgzdenes pag., Ciblas nov., LV-5713
Rīga			
1	10001	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "LATVIJAS ŠĶIRNES SĒKLAS", 40103090657	Strukturoru iela 14A, Rīga, LV-1039
Vidzeme			
1	42127	"VAKS" KOOPERATĪVĀ SABIEDRĪBA, 44103005731	Mūrmuižas iela 18, Valmiera, Valmieras nov., LV-4201
2	41076	Cēsu rajona Priekuļu pagasta zemnieku saimniecība "GALA SPĀRIŅI", 49501002163	"Gala Spāriņi", Priekuļu pag., Cēsu nov., LV-4126
3	42133	Bilskas pagasta Smiltenes novada zemnieku saimniecība "KALĒJIŅI 1", 44101029078	"Kalējiņi 1", Bilskas pag., Smiltenes nov., LV-4706
4	42018	Valmieras rajona Burtnieku pagasta Dz. Grīnbergas zemnieku saimniecība "ADZELVIEŠI", 44101022807	"Adzelvieši", Burtnieku pag., Valmieras nov., LV-4206
Zemgale			
1	30004	Latvijas Lauksaimniecības universitāte, 90000041898	Lielā iela 2, Jelgava, LV-3001
2	51038	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Pakavs", 48703001414	"Aptieka", Vecbebri, Bebru pag., Kokneses nov., LV-5135
3	51001	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Skrīveru sēklkopības sabiedrība", 45403007035	"Brīviņi", Skrīveru pag., Aizkraukles nov., LV-5125

Pārbaudes regularitāte:

- vienu reizi gadā – uzņēmumi, kas gatavo lopbarības maisījumus arī citām tirdzniecības vietām (nodarbojas ar vairumtirdzniecību/piegādi citām tirdzniecības vietām);
- pārējie – pārbaudi veic pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā vienu reizi divos gados.

! 2022. gadā pārbaudi veic visos “Lopbarības sēklu maisījumu gatavotāji” norādītajos uzņēmumos.

Pārbaudes princips:

Pārbauda vismaz viena sagatavotā maisījuma sēklu izcelsmes dokumentus, par visiem konkrētajā sēklu maisījumā izmantotajiem komponentiem (sēklu uzskaites žurnāls, kvalitāti apliecinošie dokumenti, derīguma termiņi, izlietotie daudzumi, atlikumi), sekojot līdzi deklarētajam maisījuma sastāvam.

Papildus:

Pārbaudes aktā veic atzīmi:

- gatavo lopbarības maisījumus arī citām tirdzniecības vietām (nodarbojas ar vairumtirdzniecību/piegādi citām tirdzniecības vietām);
- maisījumus gatavo tikai pēc pasūtījuma;
- pēdējo divu gadu laikā nav gatavoti sēklu maisījumi.

2. Dārzeņu sēklu saiņošanu nelielajos ES sēklu saiņojumos

Pārbaudi veic pie katra dārzeņu sēklu saiņotāja, kas deklarējis šo darbību Sēklu un šķirņu aprites likumā un Ministru kabineta 29.06.2010. noteikumos Nr. 592 “Dārzeņu sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības noteikumi” noteiktajā kārtībā – t. i., ir iekļauts Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā ar darbības veidu “Dārzeņu saiņotājs”.

Informācijas meklēšanas iespēja: dienesta tīmekļvietnē

<http://registri.vaad.gov.lv/reg/seklaudzetaji.aspx>

Pārbaudes regularitāte:

- vienu reizi gadā – uzņēmumi, kas dārzeņu sēklu nelielajos ES sēklu saiņojumos piegādā arī citām tirdzniecības vietām (nodarbojas ar vairumtirdzniecību/piegādi citām tirdzniecības vietām, business – biznesam, piemēram, “Kurzemes sēklas”);
- pārējie – pārbaudi veic pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā vienu reizi divos gados.

Pārbaudes princips:

Pārbauda vismaz vienas saiņotās sēklu partijas sēklu izcelsmes dokumentus (sēklu uzskaites žurnāls, kvalitāti apliecinošie dokumenti, derīguma termiņi, izlietotie daudzumi, atlikumi) un gatavo sēklu saiņojumu marķējumu atbilstību prasībām.

Papildus:

Pārbaudes aktā veic atzīmi:

- uzņēmumi, kas dārzeņu sēklu nelielajos ES sēklu saiņojumos piegādā arī citām tirdzniecības vietām (nodarbojas ar vairumtirdzniecību/piegādi citām tirdzniecības vietām, business – biznesam);
- pēdējo divu gadu laikā nav veikta šī darbība (šai gadījumā izskata personas svītrošanu no reģistra, iesniedzot atbilstošu informāciju Sēklu kontroles departamentam).

Bioloģiskās daudzveidības nodrošināšana, tai skaitā ģenētiski modificēto organismu nenonākšana apkārtējā vidē (GMO uzraudzība)

8.2.1. GMO uzraudzības nodrošināšana

Pārbaužu/paraugu skaits: 40/40

Pārbaužu veidi:

2022. gadā ir šādas darbības GMO uzraudzības nodrošināšanai

1. Sēklu tirgus uzraudzība, lai konstatētu ģenētiski modificēto organismu klātbūtni;
2. 2021. gadā pieņemto lēmumu izpildes uzraudzība – GMO uzraudzības pārbaude saimniecībās, kurās 2021. gadā iznīcināti vasaras rapša sējumi, kuru sēklai tika izmantots materiāls, kurā konstatēts GMO piejaukums.

1. Sēklu tirgus uzraudzība, lai konstatētu ģenētiski modificēto organismu klātbūtni

Pārbaužu skaits: 18

Pārbaudīto paraugu/sēklu partiju skaits: 40

Riska sugas saskaņā ar Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta “BIOR” īstenoto zinātnisko projektu “Ģenētiski modificētu augu sēklu un pavairojamā materiāla iespējamo risku zinātniskā riska novērtēšana Latvijas teritorijā un risku vadības rekomendāciju izstrāde atbilstoši Latvijas agroekonomiskajiem apstākļiem” (Projekta Nr. 17-100-INV17-5-000006.):

- kukurūza (*Zea mays L.*),
- rapsis (*Brassica napus L.*),
- soja (*Glycine max.*)

Veic saskaņā ar Ģenētiski modificēto organismu aprites likuma 7. panta 4) un 9) punktu un Nacionālās bioloģiskā drošuma sistēmas attīstības plānu 2020.–2026. gadam (Ministru kabineta 22.10.2019. rīkojums Nr. 525) paredzētajā apjomā.

Pakalpojumus iepriekš minētajām sugām pēdējo trīs gadu laikā dienestā ir saņēmušas (saskaņā ar KUVIS esošo informāciju):

- **Sojas sēklu pārbaude:** SIA “Linās Agro” (30155), SIA “Baltic Agro” (10022) un Saldus rajona Zaņas pagasta zemnieku saimniecība “RUBUĻI” (38075);
- **Kukurūzas sēklu pārbaude:** KS “VAKS” (42127), SIA “AGROCHEMA LATVIA”, SIA “Linās Agro” (30155), SIA “Elagro Trade” (30160), SIA “Scandagra Latvia” (30159), SIA “Baltic Agro” (10022), SIA “LATVIJAS ŠĶIRNES SĒKLAS” (10001), SIA “KURZEMES SĒKLAS” (32005);
- **Rapša sēklu pārbaude:** KS “VAKS” (42127), LPKS LATRAPS (30112), SIA “AGROCHEMA LATVIA”, SIA “Elagro Trade” (30160), SIA “Linās Agro” (30155), SIA “Scandagra Latvia” (30159), SIA “Baltic Agro” (10022), SIA “CERS” (37097).

Apzināt riska sugu sēklu pavairojamā materiāla izplatītājus, galvenokārt sēklu izplatītājus.

Inspektora rīcība, veicot pārbaudi parauga ņemšanai:

- Paraugu lielumi ir saskaņā ar sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības noteikumiem attiecīgajām sugām kvalitatīvo īpašību novērtēšanai.
- Veicot paraugu ņemšanu vienā uzņēmumā (piemēram, vairumtirdzniecības uzņēmumā), ja, iespējams, ņem paraugus no vairākām partijām, sastādot vienu pārbaudes aktu, bet katram paraugam atsevišķu paraugu ņemšanas aktu (viens pārbaudes akts, vairāki paraugu ņemšanas akti).
- Paraugu ņemšanas aktā obligāti norāda sugu, šķirni, partijas Nr.
- Saskaņā ar dienesta noslēgto līgumu ņemtus paraugus nogādā Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta “BIOR” laboratorijā.

- Nododot paraugu "BIOR", tā pieteikumā testēšanai sadaļā "Parauga nosaukums un apraksts" norāda parauga šifru un sugu, bet **nenorāda ne šķirnes nosaukumu, ne partijas nr., ne izcelsmes valsti (minētā informācija paliek vienīgi dienesta zināšanai parauga nemšanas aktā).**
- Pēc laboratorijas rezultātu, kuros nav konstatēta GMO klātbūtne saņemšanas inspektors, kurš veica pārbaudi, tos nosūta pārbaudītajai personai, sagatavojot reģionālās nodaļas vēstuli. Citos gadījumos darbības veic pēc Vispārējās uzraudzības daļas norādījumiem.

2. 2021. gadā pieņemto lēmumu izpildes uzraudzība

Pārbaužu skaits: 22 uzņēmumi/ 85 lauki 843,34 ha platībā

Inspektora rīcība, veicot pārbaudi saimniecībās, kurās 2021. gadā sējai tika izmantots vasaras rapšu sēklas materiāls, kurā tika konstatēts GMO piejaukums:

- Pārbaudi veic pirms vasaras rapša ziedēšanas vai ziedēšanas sākumā.
- Vispārējās uzraudzības daļa nosūta inspektoriem informāciju par 2022. gada lauka bloka un lauka Nr. atbilstoši 2021. gadā piesārņotajiem laukiem.
- Pārbaudes laikā pārbauda, vai saimniecība ievēro izdotajos lēmumos noteiktos ierobežojumus, piemēram, vai 2021. gadā iznīcināto sējumu laukos neataug rapsis vai citi krustziežu dzimtas augi.
- Par pārbaudi sastāda pārbaudes aktu, nepieciešamības gadījumā uzņem fotogrāfijas, ko pievieno aktam. Gadījumos, ja rapsis ataug, sastāda pārbaudes aktu ar norādījumiem noteiktā laika periodā iznīcināt ataugušos augus, pēc pārbaudes aktā noteiktā perioda veic atkārtotu pārbaudi.
- Pārbaudes veic visās 22 saimniecībās, apsekojot visus laukus, uz kuriem attiecas 2021. gada lēmumi par rapša sējumu iznīcināšanu.

Ēnu ekonomikas apkarošana

Visās dienesta uzraudzības un kontroles jomās pievērš uzmanību iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem, kas saistīti ar nelegālu tirdzniecību, nodokļu nemaksāšanu, negodīgu komercpraksi, par šādiem gadījumiem informējot direktora vietnieku (galveno inspektoru).

Iespējamie pārkāpumi augu karantīnas jomā:

- Koksnes iepakojamā materiāla (turpmāk – KIEM) tirdzniecībā izmantots neatbilstošs vai viltots KIEM oficiālais marķējums. Termiskā apstrāde un marķēšana, neregistrējoties Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā, marķēšana pirms termiskās apstrādes bez dienesta atļaujas.
- Latvijā izsniegtajās augu pasēs norādītā augu, augu produktu un citu objektu izcelsme neatbilst Augu karantīnas noteikumos noteiktajām prasībām.

Iespējamie pārkāpumi AAL uzraudzības jomā:

- AAL tirdzniecība bez speciālas atļaujas (licences).
- Latvijā neregistrēto vai nelegālo AAL tirdzniecība. Veicot AAL izplatīšanas un lietošanas pārbaudes, pievērš uzmanību AAL iepakojumam – vai nav ar Latvijā neregistrētu AAL iepakojuma lielumu, vai nav ar neregistrētu AAL marķējuma tekstu, pēc iespējas noskaidrojot to izcelsmi. Seko līdzi informācijai vietējos laikrakstos, interneta sludinājumu portālos par AAL piedāvājumiem, informācijai no lauksaimniekiem par AAL piedāvājumiem par neadekvāti zemām cenām, vai, piemēram, informācijai, ka AAL saimniecībai tiek piegādāti par daudz zemākām cenām (piemēram, no Lietuvas).

Iespējamie pārkāpumi ML un SB uzraudzības jomā:

- Tirdzniecībai piedāvāti ML un SB, kuri nav reģistrēti vai kuriem nav izsniegta atļauja tirdzniecībai, vai uzskaitē nepieteikti ML ar marķējumu “EK mēslošanas līdzeklis” un “CE mēslošanas līdzeklis”, vai paziņoto ML sarakstā neiekļauti ML un SB. Prasība attiecas arī uz ML un SB, kuri tiek piedāvāti interneta portālos un laikrakstos.
- Negodīga komercprakse – tirgotāju tīmekļvietnēs bioloģiskajiem lauksaimniekiem tiek piedāvāti ML un SB, kuri nav izvērtēti un iekļauti sarakstā “Atļauts izmantot bioloģiskajā lauksaimniecībā”.

Iespējamie pārkāpumi sēklu aprites jomā:

- Valēju sēklu tirdzniecība (izņemot sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības noteikumos noteiktajos gadījumos).
- Nesertificētu materiāla vai materiāla, kam nav veikta atkārtota pārbaude norādītajos termiņos, tirdzniecība.
- Saiņojumi bez atbilstošas etiķetes vai marķējuma.
- Latvijas augu šķirņu katalogā vai ES kopējā katalogā neiekļautu šķirņu tirdzniecība.

Iespējamie pārkāpumi ĢMO pavairošanas materiāla aprites jomā:

- Tirgotas normatīvo aktu prasībām neatbilstošas sēklas un pavairošanas materiāls.
- Izplatīts neatbilstošs/neregistrēts ĢMO.

Direktors

V. Ezers